

**Lekebergs
kommun**

Datum:
2025-07-01

Reviderad:
2025-10-08
2026-02-04

Fastställt av:
Socialnämnden 250701

Ansvarig tjänsteperson:
Förvaltningschef

Diarienummer:
SON 25-205

Insatskatalog Socialförvaltningen

En katalog som beskriver vilka insatser som erbjuds inom socialförvaltningen samt vilka metoder som kan användas i genomförandet.

Innehållsförteckning

Inledning	6
1. INSATSER UTAN BISTÅNDSBESLUT	8
Föräldrastödsprogram	8
<i>Alla Barn i Centrum (ABC) 3-12 år</i>	8
<i>Alla Barn i Centrum (ABC) Tonår</i>	9
<i>Trygghetscirkeln – Circle of Security Parenting (COSP)</i>	9
<i>Föräldraskap i Sverige (FÖS)</i>	10
<i>Barn i föräldrars fokus (BIFF)</i>	11
<i>COPE (Community Parent Education), 3-12 år</i>	12
Gruppverksamhet för barn	13
<i>Hanna och Theo (barngrupp, föräldrar i vårdnadskonflikter)</i>	13
Rådgivning/ Information	14
<i>Rådgivning - skadligt bruk och beroende, våld i nära relation, våldsutövare, föräldrar, ungdomar, familjerätt</i>	14
Stöd till barn, unga och föräldrar	15
<i>Familjestöd 0–18 år</i>	15
<i>Samarbetssamtal</i>	16
Individuellt stöd till vuxna	17
<i>Stöd till vuxna från 18 år</i>	17
<i>Budget- och skuldrådgivning</i>	18
Anhörigstöd	19
<i>Anhörigstöd (skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa, våld)</i>	19
Krisstöd	20
<i>Krisstöd för barn, unga och vuxna</i>	20
Medling	20
<i>Medling vid brott</i>	20
2. INSATSER MED BISTÅNDSBESLUT	21
Insatser inom skadligt bruk och beroende	21
<i>Behandling vid skadligt bruk och beroende – öppenvård</i>	21

<i>Behandling i kombination med sysselsättning</i>	22
<i>HVB, institutionsvård</i>	22
<i>Familjehemsvård</i>	23
<i>Stödboende</i>	23
<i>Statens institutionsstyrelse, SiS – LVM-hem</i>	24
Insatser inom våld i nära relation (VINR)	25
<i>Behandling vid våld i nära relation – öppenvård</i>	25
<i>Jourboende</i>	26
<i>Tillfälligt boende</i>	26
<i>Skyddat boende</i>	27
<i>Stöd- och boendelösning via samverkansavtal med annan kommun</i>	27
Övriga insatser vuxen	28
<i>Kontaktperson</i>	28
<i>Tillfälligt boende</i>	29
<i>Jourboende</i>	29
Insatser inom ekonomiskt bistånd	30
<i>Ekonomiskt bistånd</i>	30
<i>Kompetenshöjande verksamhet enligt 12 kap 4 § SoL (2025:000)</i>	31
<i>Förmedlingsmedel</i>	31
Insatser inom barn och familj	32
<i>Familjebehandling / föräldrastöd</i>	32
<i>Intensiv hemmabaserad familjebehandling</i>	33
<i>Ungdomsvårdprogram</i>	34
<i>Ungdomstjänst</i>	34
<i>Kontaktperson</i>	35
<i>Särskilt kvalificerad kontaktperson</i>	36
<i>Kontaktfamilj</i>	37
<i>Familjehemsvård</i>	37
<i>HVB – Hem för vård och boende</i>	38
<i>Utredningshem barn och förälder (HVB)</i>	39
<i>Statens institutionsstyrelse (SiS) – särskilt ungdomshem</i>	40
<i>Stödboende</i>	41

<i>Kontaktperson vid umgänge</i>	<i>41</i>
<i>Umgängesstöd</i>	<i>42</i>
<i>Extern öppenvård</i>	<i>43</i>
<i>Avhopparverksamhet för barn och unga</i>	<i>43</i>
<i>Skyddat boende för barn tillsammans med våldsutsatt vårdnadshavare</i>	<i>44</i>
Insatser enligt LSS.....	45
<i>Personlig assistans 9 § 2 LSS</i>	<i>45</i>
<i>Ledsagarservice 9 § 3 LSS.....</i>	<i>46</i>
<i>Kontaktperson 9 § 4 LSS.....</i>	<i>47</i>
<i>Avlösarservice i hemmet 9 § 5 LSS.....</i>	<i>47</i>
<i>Korttidsvistelse utanför hemmet 9 § 6 LSS.....</i>	<i>48</i>
<i>Korttidstillsyn (fritids) 9 § 7 LSS</i>	<i>48</i>
<i>Bostad med särskild service (inklusive boende i familjehem) för barn 9 § 8 LSS</i>	<i>49</i>
<i>Bostad med särskild service för vuxna 9 § 9 LSS.....</i>	<i>50</i>
<i>Annan särskilt anpassad bostad för vuxna 9 § 9 LSS (ingår i ovan beskrivna insats)</i>	<i>51</i>
<i>Daglig verksamhet 9 § 10 LSS.....</i>	<i>52</i>
Insatser inom Äldreomsorg (SoL)	53
<i>Hemtjänst.....</i>	<i>53</i>
<i>Ledsagarservice.....</i>	<i>54</i>
<i>Avlösarservice i hemmet</i>	<i>54</i>
<i>Växelvård</i>	<i>55</i>
<i>Korttidsplats.....</i>	<i>56</i>
<i>Särskilt boende.....</i>	<i>56</i>
Insatser inom socialpsykiatri	57
<i>Boendestöd</i>	<i>57</i>
<i>Kontaktperson.....</i>	<i>58</i>
3. METODER I GENOMFÖRANDET VID INSATSER	58
Metoder	58
<i>Återfallsprevention (ÅP).....</i>	<i>58</i>
<i>Stödjande samtal med KBT-inspirerat förhållningssätt</i>	<i>59</i>
<i>CRA (Community Reinforcement Approach)</i>	<i>60</i>
<i>A-CRA (Adolescent Community Reinforcement Approach)</i>	<i>60</i>

<i>MI – Motiverande samtal</i>	61
<i>rePULSE – träning i känsla, tanke och handling</i>	62
<i>Funktionell familjeterapi (FFT)</i>	62
4. INSATSER GENOM SAMVERKAN OCH SAMVERKANSFORMER	63
Familjecentralen	63
<i>Utökat hembesöksprogram vid barnhälsovården</i>	63
<i>Öppna förskolan 0–6 år</i>	64
<i>Språkstöd/Samhällsinformation</i>	65
Samverkan inom socialförvaltningen	65
<i>Kognitiva Stödteamet</i>	65
<i>Dag- och hemrehabilitering</i>	66
<i>Seniorkraft</i>	66
<i>Efter barnförhöret, krisstöd</i>	67
<i>Anhörigstöd via Webbportalen "En bra plats"</i>	68
Samverkan mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen	68
<i>Skolsocialt team</i>	68
Samverkan mellan socialförvaltningen och Regionen	69
<i>Familjerådgivning</i>	69
5. INSATSER AV ÖVRIGA VERKSAMHETER INOM SOCIALFÖRVALTNINGEN	70
Arbetsmarknad- och integrationsenheten	70
<i>Coachingteamet</i>	70
<i>Jobb och praktikcenter</i>	71
<i>Kommunala aktivitetsansvaret (KAA)</i>	71
<i>Verkställande ungdomstjänst</i>	72
<i>Feriejobb</i>	72
<i>Språkpraktik</i>	73
<i>Mottagning Integration</i>	73

Inledning

Denna katalog samlar information om de insatser som erbjuds inom socialförvaltningen samt vilka metoder som kan användas i genomförandet. Syftet är att ge både invånare och yrkesverksamma en tydlig överblick över vilka insatser som finns, vilka målgrupper de riktar sig till och hur stödet kan erbjudas och utformas.

Insatskatalogen är ett styrande dokument som ska bidra till likvärdighet, tydlighet och rättssäkerhet i socialtjänstens arbete samt underlätta dialogen mellan socialtjänsten och invånarna.

Hur insatskatalogen används

Insatskatalogen innehåller kortfattade beskrivningar av respektive insats, inklusive målgrupp, syfte och hur insatsen genomförs. Katalogen kan användas av yrkesverksamma som stöd i dialog med invånare för att informera om vilka möjligheter till stöd som finns.

Insatskatalogen ersätter inte gällande riktlinjer, rutiner eller handlägningsprocesser som reglerar hur insatser bedöms, beslutas och följs upp i praktiken, utan ska ses som ett komplement och ett vägledande stöd.

I insatskatalogen framgår även vilka insatser som socialnämnden, med stöd av den nya socialtjänstlagen (2025:400) som trädde i kraft den 1 juli 2025, beslutat ska kunna erbjudas utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 § socialtjänstlagen, samt hur respektive insats ska dokumenteras i enlighet med gällande bestämmelser.

Insats och metod

I insatskatalogen används följande begrepp:

Insats

Den konkreta aktivitet eller det stöd som erbjuds den enskilde eller en grupp, där en eller flera metoder eller program kan ingå. En insats kan ges med eller utan biståndsbeslut beroende på lagstöd.

Metod

Ett strukturerat arbetssätt, verktyg som används inom ramen för en insats för att uppnå ett visst mål, exempelvis manualbaserade program eller andra evidensbaserade metoder.

Målgrupper och lagrum

Socialförvaltningens insatser riktar sig till barn, unga, vuxna och familjer som har behov av stöd och hjälp i sin vardag. I katalogen presenteras insatserna utifrån målgrupp och insatstyp.

Vilken typ av stöd som kan ges styrs av gällande lagstiftning. De vanligaste lagrummen som insatserna i katalogen vilar på är:

- **Socialtjänstlagen (SoL)** – som omfattar alla invånare och reglerar kommunens ansvar för stöd och hjälp.

- **Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)** – som ger särskilda rättigheter till personer med omfattande och varaktiga funktionsnedsättningar.
- Andra lagrum som kan vara tillämpliga inom vissa delar av socialförvaltningens verksamhet.

Vissa insatser kräver individuell behovsprövning och biståndsbeslut. Andra insatser kan erbjudas utan biståndsbeslut. Därutöver finns verksamheter som bedrivs inom ramen för samverkan eller som annan verksamhet inom socialnämndens ansvarsområde, utan att utgöra insatser med eller utan biståndsbeslut.

Insatskatalogens struktur

Insatskatalogen är indelad i fem kapitel:

1. Insatser utan biståndsbeslut
2. Insatser med biståndsbeslut
3. Metoder i genomförandet av insatser
4. Insatser genom samverkan och samverkansformer
5. Insatser av övriga verksamheter inom socialförvaltningen

Syftet med denna indelning är att tydliggöra skillnaden mellan insatser som kräver individuell utredning och beslut och insatser som kan erbjudas direkt, samt att ge en samlad bild av socialförvaltningens olika verksamhetsområden och insatser

1. INSATSER UTAN BISTÅNDSBESLUT

Insatserna i detta kapitel ges utan individuell behovsprövning enligt 11 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400)

Föräldrastödsprogram

Alla Barn i Centrum (ABC) 3-12 år

Målgrupp

Föräldrar och andra omsorgspersoner till barn i åldern 3–12 år som är bosatta i Lekebergs kommun. Insatsen erbjuds utan biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med kursen är att stärka relationen mellan föräldrar och barn, främja barnets utveckling och bidra till ett tryggare och mer harmoniskt familjeliv. Genom att erbjuda kunskap, reflektion och gemenskap med andra föräldrar ges deltagarna verktyg för att stödja sitt barn i vardagen.

Innehåll och genomförande

ABC 3–12 är en föräldrakurs som består av fyra gruppträffar med olika teman som bygger på forskning om föräldraskap och barns utveckling. Träffarna innehåller diskussioner, praktiska övningar, filmer och erfarenhetsutbyte. Fokus ligger på hur man som förälder kan främja sitt barns självkänsla, förebygga konflikter och stärka relationerna i familjen. Mellan träffarna får deltagarna möjlighet att pröva olika förhållningssätt och reflektera över dem i vardagen. Kursen leds av utbildade gruppledare och genomförs i mindre grupper för att möjliggöra delaktighet och trygghet.

Omfattning, intensitet

Kursen omfattar fyra träffar à 2,5 timme. Träffarna hålls en gång i veckan under fyra veckor.

Utbildning

Kursledarna är utbildade gruppledare i ABC 3-12 år och har erfarenhet av arbete med föräldrastöd.

Dokumentation

Dokumentation av uppgifter om enskildas personliga förhållanden undantas med stöd av 14 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentation sker i övrigt i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), dock endast i den utsträckning som inte omfattas av undantaget enligt 14 kap. 5 §, och avser uppgifter på verksamhets- eller gruppnivå, såsom antal deltagare, ålder och kön. Även avidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av insatsen kan dokumenteras, utan att röja uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Alla Barn i Centrum (ABC) Tonår

Målgrupp

Föräldrar och andra omsorgspersoner till ungdomar i åldern 13–18 år, bosatta i Lekebergs kommun. Insatsen erbjuds utan biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med kursen är att stärka relationen mellan föräldrar och tonåringar samt att öka föräldrars lyhördhet och stöd inför tonåringars behov. Genom att erbjuda kunskap, reflektion och gemenskap med andra föräldrar ges deltagarna verktyg för att stödja sitt barn i vardagen.

Innehåll och genomförande

ABC Tonår är en föräldrakurs som består av fyra gruppträffar, vardera om 2,5 timmar, där teman som att vara tillsammans, bra samtal, välja en lugn väg och hantera problem behandlas. Träffarna leds av utbildade gruppledare och innehåller diskussioner, praktiska övningar, filmer och erfarenhetsutbyte. Mellan träffarna uppmuntras föräldrarna att pröva nya färdigheter tillsammans med sitt barn.

Programmet bygger på kognitiv beteendeterapi (KBT) och innehållet baseras på inlärnings-, utvecklings- och anknytningsteori samt FN:s barnkonvention om barns rättigheter. Barnperspektivet har beaktats i utformningen av programmet, bland annat genom en enkätundersökning med ungdomar vid programmets start.

Föräldrarna kan också erbjudas en eller två bonusträffar med teman som skolan respektive kärlek i tonåren.

Omfattning, intensitet

Kursen omfattar fyra träffar à 2,5 timme. Träffarna hålls en gång i veckan under fyra veckor.

Utbildning

Kursledarna är utbildade gruppledare i ABC Tonår och har erfarenhet av arbete med föräldrastöd.

Dokumentation

Dokumentation av uppgifter om enskildas personliga förhållanden undantas med stöd av 14 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentation sker i övrigt i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), dock endast i den utsträckning som inte omfattas av undantaget enligt 14 kap. 5 §, och avser uppgifter på verksamhets- eller gruppnivå, såsom antal deltagare, ålder och kön. Även avidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av insatsen kan dokumenteras, utan att röja uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Trygghetscirkeln – Circle of Security Parenting (COSP)

Målgrupp

Föräldrakurs för föräldrar och andra omsorgspersoner till barn i åldern 0–6 år i Lekebergs kommun. Insatsen erbjuds utan biståndsbeslut.

Syfte

Trygghetscirkeln syftar till att stärka föräldrars förmåga att uppfatta, tolka och möta sina barns känslomässiga behov och utforskande. Målet är att främja trygg anknytning, ökad förståelse för barnets signaler och stödja barnets emotionella utveckling. Programmet utgår från anknytningsteori och betonar balansen mellan att erbjuda trygghet och att ge barn utrymme att upptäcka världen.

Innehåll och genomförande

Insatsen ges i grupp och leds av certifierade gruppledare. Innehållet bygger på reflekterande samtal med utgångspunkt i bildmaterial, filmklipp och teoribaserade diskussioner. Deltagarna ges möjlighet att utforska sina egna erfarenheter och förhållningssätt i relation till sitt barn. Fokus ligger på att öka insikten om vilka behov som ligger bakom barnets beteenden, och i vilka situationer det kan vara särskilt svårt att vara känslomässigt tillgänglig som förälder. Centrala teman är att läsa av och möta barns behov, att kunna vara följsam, att förstå och hantera känslor av otillräcklighet som förälder, samt vikten av att kunna reparera relationen efter konflikt. Genom hela kursen betonas vikten av trygghet, både för barnet och för föräldern.

Omfattning, intensitet

Kursen omfattar åtta gruppträffar, där varje träff är cirka 1,5 timme. Träffarna genomförs vanligtvis en gång i veckan under åtta veckor.

Utbildning

Gruppledare har genomgått utbildning i Trygghetscirkelns föräldraprogram (COSP) och har erfarenhet av arbete med barn och föräldrar inom ramen för socialtjänstens område.

Dokumentation

Dokumentation av uppgifter om enskildas personliga förhållanden undantas med stöd av 14 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentation sker i övrigt i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), dock endast i den utsträckning som inte omfattas av undantaget enligt 14 kap. 5 §, och avser uppgifter på verksamhets- eller gruppnivå, såsom antal deltagare, ålder och kön. Även avidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av insatsen kan dokumenteras, utan att röja uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Föräldraskap i Sverige (FÖS)

Målgrupp

Föräldrakurs till utrikesfödda föräldrar och andra omsorgspersoner med barn i åldern 0–18 år som är bosatta i Lekebergs kommun. Insatsen erbjuds utan biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med insatsen är att ge utrikesfödda föräldrar ökad kunskap om föräldraskap i Sverige och att skapa en arena för reflektion, dialog och erfarenhetsutbyte kring föräldrarollen i ett nytt land. Programmet syftar till att stärka föräldrar i deras roll och bidra till barnets trygghet och utveckling.

Innehåll och genomförande

Föräldraskap i Sverige är ett grupprogram som vilar på grunderna i FN:s barnkonvention, svensk lagstiftning och forskning om föräldraskap, migration och integration. Programmet innehåller teman som barns rättigheter, föräldrars ansvar, relationer inom familjen, jämställdhet, integration, samt hur skola, förskola, vård och samhällsservice fungerar i Sverige. Träffarna leds av två utbildade gruppledare som har erfarenhet av att arbeta med utrikesfödda föräldrar i olika delar av samhället. Gruppdeltagarna får möjlighet att diskutera och reflektera över sin föräldraroll, både utifrån egna erfarenheter och utifrån de förutsättningar som råder i Sverige.

Omfattning, intensitet

Programmet består av fem gruppträffar. Varje träff är cirka 2,5 timmar lång och genomförs en gång i veckan under fem veckor.

Utbildning

Gruppledarna är utbildade i Föräldraskap i Sverige och har erfarenhet av att arbeta med föräldrastöd inom verksamheter som möter utrikesfödda familjer.

Dokumentation

Dokumentation av uppgifter om enskildas personliga förhållanden undantas med stöd av 14 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentation sker i övrigt i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), dock endast i den utsträckning som inte omfattas av undantaget enligt 14 kap. 5 §, och avser uppgifter på verksamhets- eller gruppnivå, såsom antal deltagare, ålder och kön. Även oidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av insatsen kan dokumenteras, utan att röja uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Barn i föräldrars fokus (BIFF)

Målgrupp

Utbildningen i grupp vänder sig till separerade föräldrar som har svårt att samarbeta i frågor som rör gemensamma barn. Barnet ska vara folkbokfört i Lekebergs kommun. Insatsen erbjuds utan biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med utbildningen är att ge föräldrar ökad förståelse för hur konflikter påverkar barn och att främja ett mer stödjande föräldraskap. Fokus ligger på vad den enskilde föräldern kan göra för att underlätta för sitt barn i en separation. Programmet utgår från ett barnrättsperspektiv och betonar barnets behov av stabilitet, trygghet och föräldrar som kan hantera sitt föräldraskap på ett ansvarsfullt sätt, även vid konflikt.

Innehåll och genomförande

Barn i föräldrars fokus är ett manualbaserat program som ges i grupp. Träffarna leds av två utbildade gruppledare med erfarenhet av att arbeta med familjer i konflikt. Innehållet bygger på aktuell forskning och Rädda Barnens metodmaterial "Ett fredat rum". Genom reflekterande samtal, film och övningar får deltagarna verktyg för att förstå sin egen roll i konflikten, hur denna kan påverka barnet och

vad som kan göras för att minska den negativa påverkan. Vanliga teman som tas upp är barns rättigheter, barns behov i separerade familjer samt kommunikation i föräldraskapet. Föräldrarna deltar i grupper utan att den andra föräldern är närvarande, vilket skapar förutsättningar för öppenhet och reflektion.

Omfattning, intensitet

Utbildningen består av tre gruppträffar. Varje tillfälle är cirka två timmar långt och genomförs vanligtvis med en veckas mellanrum.

Utbildning

Gruppledarna har utbildning i programmet "Ett fredat rum" via Rädda Barnen och är även utbildade i att leda samarbetssamtal. De har erfarenhet av arbete med familjer i familjerättsliga konflikter och arbetar utifrån ett barnfokuserat förhållningssätt.

Dokumentation

Dokumentation av uppgifter om enskildas personliga förhållanden undantas med stöd av 14 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentation sker i övrigt i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), dock endast i den utsträckning som inte omfattas av undantaget enligt 14 kap. 5 §, och avser uppgifter på verksamhets- eller gruppnivå, såsom antal deltagare, ålder och kön. Även avidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av insatsen kan dokumenteras, utan att röja uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

COPE (Community Parent Education), 3-12 år

Målgrupp

COPE är ett manualbaserat föräldraskapsstödsprogram som riktar sig till föräldrar med barn i åldern 3–12 år. Programmet passar både föräldrar till barn med utagerande beteendeproblem och föräldrar som upplever behov av stöd i vardagliga uppfostringssituationer. COPE kan användas både som en riktad och förebyggande insats och är därmed lämpligt för en bred föräldraskara. Insatsen erbjuds utan biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med COPE är att stärka föräldrarnas förmåga att förstå, bemöta och samspela med sitt barn på ett positivt och utvecklande sätt. Programmet syftar till att öka tilltron till den egna föräldraförmågan, minska föräldrastress samt bidra till förbättrade relationer inom familjen. Det bygger på ett barnrättsperspektiv, där föräldrar tränas i att se situationer ur barnets perspektiv. COPE utgår från forskning som visar att tidiga insatser kan förebygga att beteendeproblem utvecklas och förvärras över tid.

Innehåll och genomförande

COPE genomförs i gruppform med utbildade gruppledare och baseras på en tydlig manual. Varje kurstillfälle är strukturerat och innehåller olika moment där föräldrarna arbetar aktivt med reflektion, diskussion och erfarenhetsutbyte, både i smågrupper och i storgrupp. Under programmets gång behandlas teman som att uppmärksamma positivt beteende, att ge tydliga uppmaningar, att behålla lugnet i

konfliktsituationer samt att lösa problem tillsammans med barnet. Föräldrarna får även verktyg för att förbereda barn vid förändringar, att samarbeta med skola eller förskola och att skapa motiverande belöningssystem.

Programmet vilar på flera teoretiska grunder, bland annat inlärningspsykologi, social inlärningssteori, kognitiv attributionsteori och systemisk familjeteori. Det bygger på en så kallad empowerment-ideologi, där fokus ligger på föräldrarnas resurser snarare än deras brister. Kursledaren intar en icke-expertroll och uppmuntrar deltagarna att själva hitta lösningar och stötta varandra. FN:s barnkonvention har varit en central utgångspunkt vid utformningen av innehållet.

Som en förlängning av kursen erbjuds en uppföljningsträff tre till sex månader efter avslutad kurs. Syftet är att föräldrarna ska få möjlighet att utbyta erfarenheter och reflektera över hur de använt strategierna i vardagen.

Omfattning, intensitet

Programmet omfattar mellan nio och elva träffar som var och en är cirka två timmar långa. Träffarna hålls en gång i veckan. Det finns möjlighet att korta ned kursen till sju tillfällen, förutsatt att det första och sista tillfället förlängs. Programmet är utformat för att kunna genomföras i deltagarnas närmiljö och kan ta emot upp till trettio deltagare per grupp. Detta bidrar till en god tillgänglighet och hög kostnadseffektivitet.

Utbildning

Alla gruppledare har genomgått en tre dagar lång grundutbildning via Svenska COPE-föreningen, som är en ideell intresseförening. För att leda en COPE-grupp krävs pedagogisk kompetens, god kunskap om barns utveckling samt erfarenhet av att leda grupper.

Dokumentation

Dokumentation av uppgifter om enskildas personliga förhållanden undantas med stöd av 14 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentation sker i övrigt i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), dock endast i den utsträckning som inte omfattas av undantaget enligt 14 kap. 5 §, och avser uppgifter på verksamhets- eller gruppnivå, såsom antal deltagare, ålder och kön. Även avidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av insatsen kan dokumenteras, utan att röja uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Gruppverksamhet för barn

Hanna och Theo (barngrupp, föräldrar i vårdnadskonflikter)

Målgrupp

Barn i åldern 7–12 år som är folkbokförda i Lekebergs kommun och vars föräldrar är separerade. Gruppen riktar sig särskilt till barn vars föräldrar har svårt att

samarbeta kring det gemensamma barnet, är i en vårdnadskonflikt. Insatsen erbjuds utan biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med barngruppen är att ge barn möjlighet att sätta ord på sina tankar och känslor kring föräldrarnas separation och konflikter. Gruppen ska bidra till att barnen förstår att de inte är ensamma om sin situation, att stärka deras självkänsla och ge dem verktyg för att hantera svåra känslor. Gruppverksamheten utgår från barnets perspektiv och har som mål att minska stress och oro kopplad till föräldrarnas konflikt, samt att inge barnet hopp.

Innehåll och genomförande

Barngruppen leds av två utbildade gruppledare och bygger på ett manualbaserat samtalsmaterial som utvecklats av Rädda Barnen. Materialet är särskilt framtaget för att stödja barn i familjer där föräldrarna befinner sig i konflikt. Under träffarna får barnen utforska teman som känslor, lojalitet, konflikter och barns rättigheter. Gruppen är strukturerad men lekfull och anpassad till barnens mognadsnivå. Verksamheten innehåller samtal, skapande övningar och reflektionsmoment, där trygghet och frivillighet är centralt.

Omfattning, intensitet

Gruppen träffas vid fem till sex tillfällen. Varje träff är cirka en och en halv timme lång. Gruppens storlek anpassas för att skapa trygghet och delaktighet.

Utbildning

Gruppledarna har genomgått Rädda Barnens utbildning "Ett fredat rum" och har erfarenhet av arbete med barn i familjer med samarbetssvårigheter. De har även utbildning i samarbetssamtal och är vana vid att möta barn i familjerättsliga konflikter.

Dokumentation

Dokumentation av uppgifter om enskildas personliga förhållanden undantas med stöd av 14 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentation sker i övrigt i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), dock endast i den utsträckning som inte omfattas av undantaget enligt 14 kap. 5 §, och avser uppgifter på verksamhets- eller gruppnivå, såsom antal deltagare, ålder och kön. Även avidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av insatsen kan dokumenteras, utan att röja uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Rådgivning/ Information

Rådgivning - skadligt bruk och beroende, våld i nära relation, våldsutövare, föräldrar, ungdomar, familjerätt

Målgrupp

Ungdomar från 15 år som upplever svårigheter kopplat till familjeproblem, eget beteende, sociala svårigheter eller andra former av social utsatthet.

Vuxna personer som upplever svårigheter kopplade till:

- skadligt bruk och/eller beroende av alkohol, narkotika eller läkemedel
- våld i nära relation, både utsatthet och eget våldsutövande
- föräldraskap
- familjerättsliga frågeställningar
- andra former av social utsatthet eller behov av rådgivning och stöd

Syfte

Syftet med insatsen är att erbjuda anonymiserad, tidig, lättillgänglig och förebyggande rådgivning till målgrupperna. Insatsen ska stärka individens egna resurser, öka motivation till förändring och vid behov vägleda vidare till andra insatser inom kommunen eller hälso- och sjukvården.

Innehåll och genomförande

Insatsen ges av socialförvaltningens öppenvård och består av kortvariga rådgivande samtal med stödjande, motiverande och informativt innehåll. Fokus ligger på att skapa en trygg kontaktväg, stärka individens egna resurser och öka motivationen till förändring. Rådgivning kan genomföras via telefon, digitalt eller genom fysiska möten.

Omfattning, intensitet

Samtalen ges vid ett eller flera tillfällen, max fem rådgivande samtal

Utbildning

Socionom eller annan likvärdig utbildning, med yrkeserfarenhet inom området öppenvårdsbehandling

Dokumentation

Vid rådgivning dokumenteras inga uppgifter som kan identifiera den enskilde. Dokumentation sker i enlighet med 14 kap. 4 § socialtjänstlagen (2025:400) och omfattar endast avidentifierade uppgifter för uppföljning och statistik.

Stöd till barn, unga och föräldrar

Familjestöd 0–18 år

Målgrupp

Barn och unga i åldern 0–18 år samt deras föräldrar.

Unga från 15 år kan ta del av insatsen utan vårdnadshavares samtycke. För barn under 15 år ges insatsen med vårdnadshavares samtycke.

Syfte

Att erbjuda tidigt, förebyggande och lättillgängligt stöd till barn, unga och föräldrar i syfte att stärka barnets eller den unges utveckling samt stödja föräldrar i föräldrarollen.

Innehåll och genomförande

Familjestöd 0–18 år ges av behandlare inom socialförvaltningens öppenvård.

Insatsen ges utan biståndsbeslut och utformas utifrån barnets, den unges och familjens behov och önskemål.

Insatsen kan omfatta stödjande insatser till barn, unga och föräldrar utifrån behov, med fokus på relationer, samspel, kommunikation, föräldraförmåga samt barnets eller den unges utveckling. Arbetet kan ske individuellt med barn, unga eller föräldrar samt gemensamt inom familjen.

Insatsen kan även innefatta samverkan med andra aktörer kring barnet eller den unge, exempelvis skola eller andra verksamheter, i samråd med den enskilde/vårdnadshavare och inom ramen för samtycke. Insatsen ges på frivillig grund och bygger på delaktighet och samarbete mellan den enskilde, familjen och behandlaren.

Omfattning, intensitet

Insatsen är tidsbegränsad och ges under en sammanhängande period om upp till max 12 tillfällen

Utbildning

Insatsen utförs av behandlare inom öppenvården med relevant utbildning, exempelvis socionom eller annan likvärdig utbildning, samt erfarenhet av arbete med barn, unga och familjer.

Dokumentation

Genomförandet av insatsen dokumenteras i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400). Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse för insatsens genomförande.

Samarbetssamtal

Målgrupp

Föräldrar som är oeniga om frågor kring vårdnad, boende, umgänge eller barnets försörjning. Insats ges utan biståndsbeslut.

Syfte

Att hjälpa föräldrar att göra överenskommelser kring barnet, utifrån barnets behov och eventuella önskemål. Syftet är att underlätta samförståndslösningar så att föräldrarna kan lösa sina tvister utanför domstol.

Innehåll och genomförande

Samarbetssamtal ges av familjerättssekreterare och/eller annan personal från individ- och familjeomsorgen. Samtalen sker på frivillig grund och kräver båda föräldrarnas samtycke. Innehållet anpassas efter barnets behov och föräldrarnas situation, och samtalen fokuserar på kommunikation, gemensamt föräldraskap och praktiska lösningar. Samtalen kan mynna ut i skriftliga överenskommelser, som inte är juridiskt bindande.

Samtalen kan även leda till att ett avtal om vårdnad, boende eller umgänge upprättas enligt 13 kap. 7 § SoL (2025:400). Ett sådant avtal är juridiskt bindande och likställs med en dom från allmän domstol. För att ett avtal ska kunna skrivas krävs att en utredning först genomförs, där socialnämnden bedömer om avtalet är till barnets bästa.

Omfattning, intensitet

Antal samtal anpassas utifrån familjens behov och situation. Enligt myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöds (MFoF) rekommendationer bör ett första samtal erbjudas så snart som möjligt och senast inom två veckor från kontakt. Samtalen ges inom ramen för vad som bedöms som begränsad omfattning enligt 11 kap. 5 § SoL (2025:400).

Utbildning

Socionom eller annan likvärdig utbildning. Samtalsledare har genomgått vidareutbildning genom familjerätts socionomens riksförbund i att leda samarbetssamtal och/eller MFoF:s digitala utbildning.

Dokumentation

Dokumentation av uppgifter om enskildas personliga förhållanden undantas med stöd av 14 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentation sker i övrigt i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), dock endast i den utsträckning som inte omfattas av undantaget enligt 14 kap. 5 §, och avser uppgifter på verksamhets- eller gruppnivå, såsom antal deltagare, ålder och kön. Även avidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av insatsen kan dokumenteras, utan att röja uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Individuellt stöd till vuxna

Stöd till vuxna från 18 år

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år som upplever svårigheter i sin livssituation och har behov av stöd, exempelvis kopplat till skadligt bruk och beroende av alkohol, narkotika eller läkemedel, våld i nära relation (utsatthet eller eget våldsutövande), hedersrelaterad problematik eller annan social utsatthet. Kan ges utan biståndsbeslut.

Syfte

Att erbjuda tidigt, förebyggande och lättillgängligt psykosocialt stöd till vuxna i syfte att stärka den enskildes egen förmåga att hantera sin livssituation, minska negativa konsekvenser av problematik samt skapa förutsättningar för förändring och fortsatt stöd vid behov.

Innehåll och genomförande

Individuellt stöd till vuxna ges av personal inom socialförvaltningens öppenvård. Insatsen utformas utifrån den enskildes behov och önskemål.

Insatsen är förebyggande, motiverande och stödinriktad. Arbetet kan omfatta individuella samtal med fokus på att stärka den enskildes egna resurser, ge stöd i förändringsprocesser samt utveckla strategier för att hantera svårigheter och minska negativa konsekvenser av problematik i vardagen.

Vid behov kan insatsen även innefatta strukturerade arbetssätt samt samverkan med andra aktörer, i samråd med den enskilde och inom ramen för samtycke. Insatsen ges på frivillig grund och bygger på delaktighet och samarbete mellan den enskilde och personalen.

Omfattning, intensitet

Insatsen är tidsbegränsad och ges under en sammanhängande period om upp till max 12 tillfällen.

Utbildning

Insatsen utförs av personal inom öppenvården med relevant utbildning, exempelvis socionom eller annan likvärdig utbildning, samt erfarenhet av arbete med vuxna med psykosocial problematik.

Dokumentation

Genomförandet av insatsen dokumenteras i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400). Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse för insatsens genomförande.

Budget- och skuldrådgivning

Målgrupp

Vuxna personer i Lekebergs kommun som har behov av stöd i sin privatekonomi, exempelvis vid risk för överskuldsättning, ekonomisk stress eller betalningssvårigheter.

Syfte

Att stärka den enskildes ekonomiska förmåga och självständighet genom rådgivning kring hushållsbudget, avbetalningsplaner, skuldsanering och förebyggande arbete. Syftet är också att förebygga långvarig överskuldsättning och främja ekonomisk återhämtning.

Innehåll och genomförande

Rådgivningen kan innefatta genomgång av hushållsbudget, hjälp att prioritera och planera betalningar, kontakt med fordringsägare, stöd i ansökan om skuldsanering samt praktiska råd kring ekonomisk planering. Tjänsten är kostnadsfri och bygger på frivillighet och samarbete.

Rådgivningen ges inom ramen för kommunal avtalssamverkan mellan Lekebergs, Askersunds och Hallsbergs kommuner, där Lekebergs kommun är ansvarig part. Budget- och skuldrådgivaren är anställd av Lekebergs kommun och rådgivningen ges till invånare i alla tre kommuner.

Omfattning, intensitet

Insatsen anpassas efter den enskildes behov. Rådgivningen kan ske vid enstaka tillfällen eller under en längre period och kan ges via personliga möten, telefon eller digitalt.

Utbildning

Budget- och skuldrådgivaren har relevant kompetens och erfarenhet inom området. Stödet ges i enlighet med Socialstyrelsens vägledning och Kronofogdemyndighetens riktlinjer.

Dokumentation

Undantas dokumentationskravet enligt 14 kap. 4 § SoL (2025:400) när individer ringer för enklare rådgivning och är anonyma. I övrigt gäller skyldigheten att dokumentera genomförandet av insatsen i enlighet med 14 kap. 3 § SoL (2025:400). Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse.

Anhörigstöd

Anhörigstöd (skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa, våld)

Målgrupp

Anhöriga till personer i beroendeproblematik, våldsutsatthet och/eller psykisk ohälsa. Den anhörige kan bo i Lekebergs kommun eller vara anhörig till en person som bor i Lekebergs kommun.

Syfte

Att ge den anhörige stöd för att klara den belastning som det är att vara anhörig till person med skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa och/eller våldsutsatthet. Att verka för att den anhörige stärker sin förmåga att inte vara aktivt "medberoende" eller "möjliggörare" i sin relation. Att ge den anhörige kunskap. Att ge den anhörige information om stöd i valfri självhjälsgrupp för egen del samt för den med problematikområdet. Att i samverkan med andra eventuella utförare inom kommunen bidra till förbättrade relationer inom ett nätverk, exempelvis inom en familj.

Innehåll och genomförande

Insatsen innehåller enskilda samtal med behandlare på öppenvården.

Omfattning, intensitet

Insatsen är tidsbegränsad och ges under en sammanhängande period om upp till max 12 tillfällen.

Utbildning

Socionom eller annan likvärdig utbildning

Dokumentation

Dokumentation av uppgifter om enskildas personliga förhållanden undantas med stöd av 14 kap. 5 § socialtjänstlagen (2025:400).

Dokumentation sker i övrigt i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400), dock endast i den utsträckning som inte omfattas av undantaget enligt 14 kap. 5 §, och avser uppgifter på verksamhets- eller gruppnivå, såsom antal deltagare, ålder och kön. Även avidentifierade uppgifter om problem eller svårigheter som uppkommer under genomförandet av insatsen kan dokumenteras, utan att röja uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Krisstöd

Krisstöd för barn, unga och vuxna

Målgrupp

Barn, unga och vuxna som upplever en akut livshändelse eller befinner sig i en krissituation, antingen individuellt eller inom familjen, såsom dödsfall, olycka, separation eller annan omvälvande händelse. För barn ges insatsen med vårdnadshavares samtycke och när det bedöms lämpligt.

Syfte

Att erbjuda ett tidigt och lättillgängligt stöd i samband med kris i syfte att lindra krisreaktioner, minska oro och främja återhämtning och förmåga att hantera krisen.

Innehåll och genomförande

Insatsen ges av socialförvaltningens öppenvård. Samtalen är kortvariga och fokuserar på att möta individen i den akuta fasen av en kris. Fokus ligger på att skapa trygghet, ge struktur i en kaotisk situation och stödja individens egna resurser att hantera krisen. Samtalen ges på frivillig grund.

Omfattning, intensitet

Krissamtal ges vid ett eller flera tillfällen. Max fem samtal

Utbildning

Socionom eller annan likvärdig utbildning, med yrkeserfarenhet inom området öppenvårdsbehandling

Dokumentation

Vid rådgivning dokumenteras inga uppgifter som kan identifiera den enskilde. Dokumentation sker i enlighet med 14 kap. 4 § socialtjänstlagen (2025:400) och omfattar endast oidentifierade uppgifter för uppföljning och statistik.

Medling

Medling vid brott

Målgrupp

Ungdomar under 21 år som har begått ett brott som är polisanmält och erkänt, samt det brottsoffer som berörs av händelsen. Medling erbjuds till båda parter och bygger på frivillighet. Kan ges utan biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med medling vid brott är att ge stöd till brottsoffret genom att erbjuda en möjlighet att bearbeta händelsen, ställa frågor och uttrycka sina känslor. För den unge som begått brottet är syftet att ta ansvar för sina handlingar, förstå konsekvenserna och därigenom minska risken för återfall i brott. Medlingen utgår från tanken om försoning och reparation.

Innehåll och genomförande

Medling inleds med separata samtal (förmöten) med brottsoffer och

gärningsperson. Under förmötena ges information om syftet med medling, vad mötet innebär och vilka rättigheter och skyldigheter som gäller. Om båda parter samtycker hålls ett gemensamt medlingsmöte där samtalet leds av en opartisk medlare. I samtalet ligger fokus på att lyssna på varandra, uttrycka hur händelsen upplevts och – om båda vill – hitta vägar till gottgörelse. Det kan handla om muntliga eller skriftliga överenskommelser, löften om framtida beteende eller annan form av symbolisk eller konkret reparation.

Omfattning, intensitet

Insatsen omfattar ett eller flera enskilda förmöten samt ett gemensamt medlingsmöte. Tidsåtgången varierar beroende på parternas behov och förutsättningar.

Utbildning

Medlare inom öppenvården har relevant utbildning och erfarenhet för att genomföra medling enligt lagen om medling med anledning av brott (2002:445). De har särskild kompetens i samtalsledning, ungdomsarbete och bemötande i rättsliga och känsliga frågor

Dokumentation

Genomförandet av insatsen dokumenteras i enlighet med 14 kap. 3 § socialtjänstlagen (2025:400). Dokumentationen ska utvisa beslut och åtgärder som vidtas i ärendet samt faktiska omständigheter och händelser av betydelse för insatsens genomförande.

2. INSATSER MED BISTÅNDSBESLUT

Insatser inom skadligt bruk och beroende

Behandling vid skadligt bruk och beroende – öppenvård

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år som är bosatta i Lekebergs kommun och som beviljats insatsen genom biståndsbeslut, till följd av skadligt bruk och/eller beroende av alkohol, narkotika, läkemedel eller andra beroendeframkallande medel. Insatsen genomförs inom socialförvaltningens öppenvård.

Syfte

Insatsen syftar till att stödja den enskilde i att minska eller upphöra med skadligt bruk och beroende samt att stärka den enskildes förmåga att hantera sin livssituation. Stärka skyddsfaktorer, förebygga återfall och skapa förutsättningar för en hållbar förändring.

Innehåll och genomförande

Behandling ges av behandlare inom kommunens öppenvård och utformas individuellt utifrån den enskildes behov och mål. Insatsen genomförs i nära

samarbete med ansvarig socialsekreterare. Vid insatsens start upprättas en genomförandeplan tillsammans med den enskilde, som tydliggör mål, arbetssätt, ansvarsfördelning, uppföljning och som utgår från socialsekreterarens uppdrag.

Insatsen kan innehålla motiverande och behandlande samtal samt stöd i förändringsprocessen kopplad till skadligt bruk och beroende. Samtalen sker i öppenvårdens lokaler eller annan överenskommen plats. Exempel på metoder som kan användas i genomförandet beskrivs i kapitel 3 "Metoder i genomförandet av insatser".

Omfattning, intensitet

Insatsen är tidsbegränsad och följs upp regelbundet. Omfattning och intensitet anpassas utifrån den enskildes behov och kan vara kortvarig eller mer omfattande. Insatsen kan bestå av samtal en gång per vecka, oftare eller mer sällan. Planeringen justeras vid behov under insatsens gång.

Utbildning

Behandlare inom öppenvården har socionomutbildning eller annan relevant utbildning samt erfarenhet av arbete med skadligt bruk och beroende.

Behandling i kombination med sysselsättning

Målgrupp

Personer över 18 år med skadligt bruk och beroende. Insatsen kan vara lämplig även vid samsjuklighet.

Syfte

Att i kombination med annan insats möta individens behov utifrån ett salutogent förhållningssätt och ett proaktivt genomförande.

Innehåll och genomförande

Insatsen kan grundas på Öppenvårdens insatser för personer med skadligt bruk och beroende och kombineras med insats inom exempelvis arbetsmarknad- och integrationsenheten. Droprover lämnas parallellt. Den kombinerade insatsen kan vara arbetsförberedande eller ha arbetsförberedande karaktär med behovsanpassat stöd.

Omfattning, intensitet

Enligt respektive insattstyp som är aktuell på Öppenvården och anpassad sysselsättning utifrån behov

Utbildning

Behandlare på öppenvården och arbetskonsulenter på arbetsmarknad- och integrationsenheten (AMI).

HVB, institutionsvård

Målgrupp

Avser personer med skadligt bruk och beroende som är över 20 år och som provat öppenvård eller andra insatser, men är i behov av mer intensiv vård.

Syfte

Syftet med vården är att den enskilde ska kunna leva ett nyktert- och drogfritt liv. Det är den enskildes vårdbehov inom ramen av socialtjänstens ansvar som styr vilken typ av institutionsvård det blir. Val av vårdform styrs av det ramavtal som kommunen har tecknat. Lekebergs kommun har inget eget HVB, utan köper plats från vårdleverantör.

Innehåll och genomförande

Innehållet varierar beroende på den enskilde behov, till exempel 12-steps behandling, KBT-inriktad behandling till arbetsinriktad missbruksrehabilitering. Insatsen ska innehålla en tydlig eftervårdsplanering på hemmaplan.

Omfattning, intensitet

Tiden för vården kan variera beroende på den enskildes vårdbehov, vanligen mellan 6–16 veckor.

Utbildning

De flesta behandlingshem har utbildade drogterapeuter men det finns även vissa påbyggnadsutbildningar som personal erhåller.

Familjehemsvård

Målgrupp

Avser personer med skadligt bruk och beroende som är över 20 år och som provat öppenvård eller andra insatser, men äri behov av heldygnsvård.

Syfte

Familjehem är ett enskilt hem som på uppdrag av socialtjänsten tar emot personer med skadligt bruk och beroende i sitt hem. Syftet med vården är att den enskilde ska kunna leva ett nyktert och drogfritt liv.

Den enskilde ska parallellt genomgå någon slags behandling för sitt missbruk under familjehemsplaceringen. En del familjehem kan erbjuda behandlingsinsatser. I andra fall kan behandlingsinsatser genomföras utanför familjehemmet.

Innehåll och genomförande

Innehållet i placeringen varierar beroende på den enskildes vårdbehov. Det kan finnas individuellt stöd av andra vuxna personer dygnet runt.

Omfattning, intensitet

Placeringen kan variera beroende på den enskildes vårdbehov.

Utbildning

Familjehemmen är utredda av socialtjänsten och erhåller handledning för uppdraget.

Stödboende

Målgrupp

Vuxna personer över 20 år med psykosocial problematik, skadligt bruk och beroende eller annan social utsatthet som är i behov av ett tillfälligt, individuellt

anpassat boende med stöd. Insatsen kan vara aktuell som en mellanform mellan institutionsvård och ett mer självständigt boende, eller som en del av utslussning efter annan vårdform.

Syfte

Att ge den enskilde ett tryggt och strukturerat boende med individuellt anpassat stöd för att skapa stabilitet och förutsättningar att på sikt klara ett eget boende och ett självständigt liv. Lekebergs kommun har inget eget Stödboende, utan köper plats från vårdleverantör.

Innehåll och genomförande

Stödboende innebär boende i enskild lägenhet eller liknande, med personalstöd i varierande omfattning. Stödet kan innefatta hjälp med struktur i vardagen, ADL-träning, myndighetskontakter, budgetrådgivning, social träning och stöd i att hantera skadligt bruk och beroende eller psykisk ohälsa. Insatsen bygger på delaktighet och syftar till att stärka individens egna resurser. Boendet är inte alltid bemannat dygnet runt, men kontakt med personal sker enligt överenskommen plan. Stödboende är inte att betrakta som institutionsvård utan som ett boende med kvalificerat socialt stöd.

Omfattning, intensitet

Omfattningen av stödet utformas individuellt utifrån behov och målsättning, och kan justeras under placeringens gång.

Utbildning

Stödet ges av personal med erfarenhet av socialt arbete, ofta med inriktning på skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa eller boendestöd.

Statens institutionsstyrelse, SiS – LVM-hem.

Målgrupp

Vuxna personer över 18 år folkbokförda i Lekebergs kommun, vars allvarliga beroende eller skadliga bruk av alkohol, narkotika eller andra beroendeframkallande medel innebär en allvarlig risk för fysisk eller psykisk hälsa, och som inte frivilligt medverkar till nödvändig vård. Vård enligt LVM beslutas av förvaltningsrätten efter ansökan från socialnämnden.

Syfte

Syftet med LVM-vården är att motivera den enskilde att påbörja och fullfölja en frivillig behandling. Vården ska på ett professionellt och etiskt sätt stödja den enskildes återhämtning och minska risken för allvarlig skada för individen eller andra.

Innehåll och genomförande

När socialtjänsten bedömer att frivillig vård inte är tillräcklig och den enskildes liv eller hälsa är i fara, kan ansökan om tvångsvård enligt LVM göras till förvaltningsrätten. Socialtjänsten ansvarar för utredning enligt LVM, ansökan samt uppföljning och planering av vården.

Vårdtiden är som längst sex månader och avslutas när målet att motivera till frivillig behandling anses uppfyllt. Socialtjänsten har ansvar för vårdplan, löpande

uppföljning samt eftervård när LVM-tiden avslutats. LVM-vård genomförs genom statens institutionsstyrelse (SiS).

Omfattning, intensitet

Vården är heldygnsvård under tvång och kan pågå i upp till sex månader. Under placeringen arbetar socialtjänsten parallellt med planering av eftervård och insatser för fortsatt förändringsarbete.

Utbildning

Utredning och uppföljning sker av socialsekreterare med socionomexamen eller motsvarande. Placeringen sker på institutioner godkända av SiS med särskild kompetens inom beroendevård och tvångsvård.

Insatser inom våld i nära relation (VINR)

Behandling vid våld i nära relation – öppenvård

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år som är bosatta i Lekebergs kommun och som beviljats insatsen genom biståndsbeslut, till följd av utsatthet för våld i nära relation eller eget våldsutövande. Insatsen genomförs inom socialförvaltningens öppenvård.

Syfte

Insatsen syftar till att ge stöd till personer som är utsatta för våld i nära relation eller som utövar våld, i syfte att öka trygghet, förebygga fortsatt våld och stärka den enskildes förmåga att hantera sin livssituation. Målet är att minska risken för upprepat våld, stärka skyddsfaktorer och skapa förutsättningar för varaktig förändring.

Innehåll och genomförande

Behandling ges av behandlare inom kommunens öppenvård och utformas individuellt utifrån den enskildes behov, situation och säkerhetsbedömning. Insatsen genomförs i nära samarbete med ansvarig socialsekreterare. Vid insatsens start upprättas en genomförandeplan tillsammans med den enskilde, som tydliggör mål, arbetssätt, ansvarsfördelning, uppföljning och som utgår från socialsekreterarens uppdrag.

Insatsen kan innehålla stödjande och behandlande samtal samt arbete med förändringsprocesser kopplade till våldsutsatthet eller våldsutövande. Samtalen sker i öppenvårdens lokaler eller annan överenskommen plats där säkerhet kan upprätthållas. Exempel på metoder som kan användas i genomförandet beskrivs i kapitel 3 "Metoder i genomförandet av insatser".

Omfattning, intensitet

Insatsen är tidsbegränsad och följs upp regelbundet. Omfattning och intensitet anpassas utifrån den enskildes behov och situation och kan vara kortvarig eller mer omfattande. Insatsen kan bestå av samtal en gång per vecka, oftare eller mer sällan. Planeringen justeras vid behov under insatsens gång.

Utbildning

Behandlare inom öppenvården har socionomutbildning eller annan relevant

utbildning samt erfarenhet av arbete med våld i nära relation.

Jourboende

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år som är utsatta för våld i nära relation och som är i behov av ett tillfälligt och akut boende. Insatsen kräver biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen.

Syfte

Syftet med jourboende är att ge den våldsutsatta en trygg plats att vistas på i en akut situation, i väntan på att en mer långsiktig boendelösning kan ordnas.

Innehåll och genomförande

Jourboende kan beviljas när den våldsutsatta behöver lämna hemmet men inte är i behov av placering på skyddat boende. Den enskilde erbjuds då ett tillfälligt boende i jourbostad. Boendet kan användas i avvaktan på exempelvis ansökan om förtur hos det kommunala bostadsbolaget LeBo, eller medan den enskilde själv ordnar sin långsiktiga bostadssituation. Insatsen kan även vara aktuell efter vistelse på skyddat boende eller annan akutplacering.

Omfattning, intensitet

Boendetiden varierar utifrån den enskildes behov och livssituation. Socialtjänsten gör löpande uppföljningar av behovet.

Utbildning

Handläggare som beviljar och följer upp insatsen är socialsekreterare inom individ- och familjeomsorg med socionomexamen eller likvärdig utbildning och kunskap om våld i nära relationer.

Tillfälligt boende

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år som är utsatta för våld i nära relation och som befinner sig i en akut situation där de tillfälligt saknar boende. Insatsen kräver biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen.

Syfte

Syftet med insatsen är att tillfälligt säkra tak över huvudet för den våldsutsatta i en situation där personen snabbt behöver lämna hemmet, men inte är i behov av placering på skyddat boende eller jourbostad.

Innehåll och genomförande

Tillfälligt boende beviljas i form av kortvarig placering på hotell, vandrarhem eller annan tillfällig boendelösning. Insatsen är avsedd att vara kortvarig och ges i ett akut skede. Under tiden görs en planering tillsammans med socialtjänsten kring nästa steg, exempelvis ansökan om förtur till LeBo, möjlighet till jourboende eller andra boendelösningar. Insatsen kan även kombineras med andra stödinsatser såsom samtalsstöd, praktisk hjälp eller kontakt med kvinnojour eller rättsväsende. Den enskilde deltar aktivt i planeringen och uppföljningen av sin boendesituation.

Omfattning, intensitet

Insatsen beviljas normalt för ett fåtal nätter, men kan förlängas efter individuell bedömning och fortsatt behov.

Utbildning

Insatsen handläggs av socialsekreterare inom individ- och familjeomsorg med socionomexamen eller annan likvärdig utbildning samt särskild kunskap om våld i nära relationer.

Skyddat boende

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år som är utsatta för våld i nära relation och som är i behov av ett skydd som inte kan tillgodoses inom kommunen.

Syfte

Syftet med insatsen är att ge den enskilde tillräckligt skydd i en akut och hotfull situation. Målet är att personen ska få möjlighet till återhämtning och kunna leva ett tryggt och självständigt liv utanför det skyddade boendet. Lekebergs kommun har inget eget Skyddat boende, utan köper plats från vårdleverantör.

Innehåll och genomförande

Placering på skyddat boende kan bli aktuellt när den våldsutsatta behöver ett förstärkt fysiskt skydd, bemanning dygnet runt eller ökad sekretess. Insatsen planeras utifrån en vårdplan som tas fram i samverkan mellan socialtjänsten, den enskilde och det skyddade boendet. Vårdplanen ska tydliggöra mål, insatser och ansvarsfördelning. Under placeringen ska socialtjänsten ha regelbunden kontakt med den enskilde och med det skyddade boendet för att följa upp insatsen och justera planen vid behov.

Omfattning, intensitet

Placeringstiden varierar beroende på den enskildes behov och situation. Målet är att skyddet ska vara tillräckligt men inte pågå längre än nödvändigt. Planering för utsluss och fortsatt stöd ska initieras så tidigt som möjligt under placeringen.

Utbildning

Handläggare som beviljar och följer upp insatsen är socialsekreterare inom individ- och familjeomsorg med socionomexamen eller likvärdig utbildning och särskild kunskap om våld i nära relationer och skyddsplaceringar.

Stöd- och boendelösning via samverkansavtal med annan kommun

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år som är utsatta för våld i nära relation och som är i behov av en tillfällig boendelösning i kombination med stödinsatser som inte kan ges i hemkommunen. Insatsen kan vara ett alternativ när behov av trygghet och stabilitet föreligger, men inte i den omfattning som kräver placering på skyddat boende.

Syfte

Syftet med insatsen är att erbjuda en trygg, tillfällig boendelösning i kombination med individuellt anpassat stöd, som ett led i att skapa förutsättningar för ett självständigt och tryggt liv utan våld på annan ort.

Innehåll och genomförande

Insatsen ges genom ett samverkansavtal mellan Lekebergs kommun och en annan kommun. Avtalet innebär att Lekebergs kommun har tillgång till en lägenhet per år för våldsutsatta personer, i utbyte mot att motsvarande erbjuds den andra kommunen. När en person från Lekeberg placeras i samverkanskommunens lägenhet tillhandahåller den kommunen även nödvändiga stödinsatser utifrån behov. Placeringen är tillfällig och baseras på en individuell planering i samråd mellan den enskilde, socialsekreterare och mottagande kommun.

Omfattning, intensitet

Placeringens omfattning och varaktighet anpassas efter den enskildes behov och livssituation. Målet är att så snart som möjligt skapa en hållbar, långsiktig boendelösning.

Utbildning

Insatsen beviljas av socialsekreterare inom individ- och familjeomsorg med socionomexamen eller annan likvärdig utbildning samt kunskap om våld i nära relationer

Övriga insatser vuxen

Kontaktperson

Målgrupp

Vuxna personer som är i behov av socialt stöd, struktur i vardagen eller prosociala kontakter för att bryta isolering, skapa meningsfulla sammanhang eller främja personlig utveckling. Insatsen kräver biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen.

Syfte

Syftet med kontaktperson är att erbjuda ett personligt och vardagsnära stöd som stärker den enskildes sociala förmågor och främjar delaktighet i samhället. Insatsen kan bidra till att bryta ensamhet, skapa nya rutiner och motivera till förändring.

Innehåll och genomförande

Insatsen utformas utifrån den enskildes behov och kan exempelvis bestå av samtal, gemensamma aktiviteter, socialt stöd i vardagssituationer och uppmuntran till att delta i fritids- eller samhällsaktiviteter. Kontaktpersonen fungerar som en medmänniska med uppdrag att bygga en förtroendefull relation. Innehållet styrs av den enskildes mål och förutsättningar, och kontaktpersonen samverkar vid behov med ansvarig handläggare.

Omfattning, intensitet

Omfattningen anpassas individuellt, men innebär i regel att kontaktpersonen och den enskilde träffas ungefär en gång i veckan. Kontakt kan även ske mellan träffarna via telefon eller meddelanden.

Utbildning

Kontaktpersonen är en lekman som utretts och godkänts av socialtjänsten. Utdrag ur misstanke- och belastningsregistret krävs innan uppdraget påbörjas.

Tillfälligt boende

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år som saknar egen bostad och som inte själva kan lösa sin boendesituation.

Syfte

Syftet med insatsen är att tillgodose ett akut behov av tak över huvudet under en begränsad period, i väntan på att en mer hållbar boendelösning kan ordnas. Målet är att den enskilde så snart som möjligt ska uppnå en mer varaktig och självständig boendesituation.

Innehåll och genomförande

Insatsen innebär tillfälligt boende på hotell, vandrarhem eller annan lösning som kommunen anvisar. Boendet är kortvarigt och ges i akuta situationer där individen är bostadslös och saknar andra alternativ. Den enskilde förväntas aktivt medverka till att lösa sin boendesituation, och kan behöva redovisa vilka egna ansträngningar som gjorts. Insatsen kan kombineras med andra stödinsatser, exempelvis kontaktperson, öppenvårdsbehandling eller kompetenshöjande verksamhet. För personer som deltar i öppenvårdsinsatser kan tillfälligt boende utgöra ett steg på vägen mot en mer långsiktig placering, exempelvis i jourbostad.

Omfattning, intensitet

Insatsen beviljas normalt för enstaka nätter. Om behovet kvarstår kan fortsatt bedömning göras utifrån individens situation och förändringsvilja.

Utbildning

Insatsen beviljas av socialsekreterare inom individ- och familjeomsorg med socionomexamen eller annan likvärdig utbildning.

Jourboende

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år som saknar egen bostad. Insatsen riktar sig till personer som är i behov av en tillfällig boendelösning för att kunna genomföra en planering tillsammans med socialtjänsten.

Syfte

Syftet med jourboende är att erbjuda ett tillfälligt och tryggt boende för personer som behöver en stabil bas för att kunna fullfölja en gemensamt upprättad

planering med socialtjänsten. Målet är att individen ska uppnå en mer varaktig och självständig boendesituation.

Innehåll och genomförande

Jourboendet utgörs av möblerad lägenhet som tillhandahålls av kommunen. Den enskilde erbjuds en genomgång av de regler som gäller i boendet vid inflyttning. Sängkläder kan medtas av den enskilde eller tillhandahållas av kommunen. Under placeringen förväntas den enskilde aktivt medverka till att lösa sin boendesituation, exempelvis genom att söka bostad, delta i stödsatser eller följa upp överenskomna åtgärder. Boendet är inte permanent utan en del av en planerad process mot en mer hållbar boendelösning.

Omfattning, intensitet

Insatsen beviljas tidsbegränsat och anpassas efter den enskildes behov och förutsättningar. Regelbunden uppföljning sker tillsammans med ansvarig socialsekreterare.

Utbildning

Insatsen beviljas av socialsekreterare inom individ- och familjeomsorg (IFO) med socionomexamen eller annan likvärdig utbildning.

Insatser inom ekonomiskt bistånd

Ekonomiskt bistånd

Målgrupp

Enskilda personer, som inte är under förälderns försörjningsansvar, som inte har möjlighet att på egen hand tillgodose sitt behov av försörjning.

Syfte

Syftet med insatsen är att säkerställa att den enskilde får tillgång till skäliga ekonomiska villkor samt att stödja vägen mot självförsörjning.

Innehåll och genomförande

Ekonomiskt bistånd kan beviljas till den som saknar tillräckliga inkomster och tillgångar för att täcka sina grundläggande behov. Bedömning sker individuellt utifrån den enskildes ekonomiska situation och förutsättningar. Beräkningen utgår från Socialstyrelsens riktlinjer för norm och skäliga kostnader, exempelvis för boende, el, medicin och hälso- och sjukvård. Personer som lever tillsammans i ett parförhållande likställs som sammanboende vid ansökan.

När ekonomiskt bistånd beviljas ska en planering upprättas tillsammans med den enskilde, där fokus ligger på att stärka förutsättningarna för egen försörjning. Den enskilde förväntas varje månad redovisa vilka egna åtgärder som vidtagits för att tillgodose behovet. Handläggningen sker månadsvis och ska följas upp kontinuerligt av socialtjänsten.

Omfattning, intensitet

Omfattningen varierar utifrån den enskildes behov och livssituation. Bistånd beviljas som regel för en månad i taget.

Utbildning

Insatsen beviljas av socialsekreterare inom IFO med socionomexamen eller annan likvärdig utbildning och erfarenhet av ekonomiskt bistånd enligt gällande lagstiftning.

Kompetenshöjande verksamhet enligt 12 kap 4 § SoL (2025:000)

Målgrupp

Vuxna personer som inte står under en förälders försörjningsansvar och som uppbär ekonomiskt bistånd samt som saknar egen försörjning. Insatsen riktar sig till personer som är i behov av stöd för att närma sig arbetsmarknaden eller annan form av självförsörjning.

Syfte

Att genom insatser som är anpassade efter individens förutsättningar stärka möjligheten till egen försörjning. Kompetenshöjande verksamhet är en del av det stöd som socialnämnden enligt lag ska verka för att personer med ekonomiskt bistånd får del av.

Innehåll och genomförande

Insatsen ges i samverkan med AMI – Arbetsmarknads- och integrationsenheten. Stödet kan bestå av praktik, arbetsträning eller arbetsförmågebedömning och planeras utifrån individens behov och förmåga. Sysselsättningen ska bidra till struktur, motivation och en ökad arbetslivskompetens.

Insatsen anpassas i omfattning och innehåll, exempelvis genom enklare arbetsuppgifter eller kortare arbetspass i inledningen. Bedömning sker alltid av vilken sysselsättning som är mest ändamålsenlig för att stärka den enskildes förutsättningar att så småningom nå självförsörjning.

Om den enskilde utan godtagbara skäl tackar nej till eller uteblir från kompetenshöjande verksamhet, kan det påverka rätten till ekonomiskt bistånd.

Omfattning, intensitet

Insatsens omfattning anpassas efter den enskildes arbetsförmåga och aktuella livssituation. Sysselsättningen är i regel på heltid, men kan justeras vid behov.

Utbildning

Inom AMI arbetar arbetskonsulenter med olika utbildningsbakgrunder och erfarenheter inom arbetsmarknad, integration, socialt arbete och rehabilitering.

Förmedlingsmedel

Målgrupp

Vuxna personer från 18 år med egen inkomst som har betydande svårigheter att hantera sin privatekonomi.

Syfte

Att skapa förutsättningar för ekonomisk stabilitet, förhindra uppkomsten av

skulder samt stödja den enskildes möjligheter att på sikt hantera sin ekonomi på egen hand.

Innehåll och genomförande

Insatsen bygger på en frivillig överenskommelse mellan den enskilde och socialtjänsten. En fullmakt upprättas där individen ger socialtjänsten rätt att ta emot och administrera inkommande medel, såsom lön, pension eller sjukersättning. I samråd med den enskilde beslutas vilka utgifter som ska prioriteras, exempelvis hyra, el och andra nödvändiga kostnader. Resterande medel portioneras ut enligt överenskommelse. Insatsen kan kombineras med andra former av stöd, till exempel budget- och skuldrådgivning.

Omfattning, intensitet

Insatsen är tidsbegränsad och anpassas efter individens behov och förutsättningar. Den kan fungera som ett övergångsstöd i väntan på god man eller förvaltare, eller som en tillfällig lösning vid en akut livssituation.

Utbildning

Förmedlingsmedel hanteras av socialsekreterare med erfarenhet av ekonomiskt bistånd och budgetstöd.

Insatser inom barn och familj

Familjebehandling / föräldrastöd

Målgrupp

Familjer med barn i åldern 0–18 år som är bosatta i Lekebergs kommun och som beviljats insatsen genom biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen. Insatsen genomförs inom socialförvaltningens öppenvård.

Syfte

Insatsen syftar till att ge stöd till familjer där det finns svårigheter i samspelet mellan barn och förälder, eller andra utmaningar i familjelivet och i föräldrarollen. Målet är att stärka skyddsfaktorer i familjen, främja barnets trygghet och utveckling samt öka föräldrarnas förmåga att hantera vardagssituationer och relationer inom familjen.

Innehåll och genomförande

Familjebehandling ges av behandlare inom kommunens öppenvård. Insatsen utformas individuellt utifrån barnets och familjens behov och sker i nära samarbete med socialtjänstens handläggare. Vid insatsens start upprättas en genomförandeplan tillsammans med familjen, som tydliggör mätbara mål, arbetssätt, ansvarsfördelning och uppföljning. Innehållet kan exempelvis bestå av föräldrastödjande samtal, arbete med familjens kommunikation, konflikthantering och relationsfrämjande inslag. Arbetssättet bygger på ett tillitsfullt samarbete och involverar både föräldrar och barn, utifrån vad som bedöms lämpligt.

Samtalen kan ske i familjens hem eller i öppenvårdens lokaler, beroende på vad som fungerar bäst för familjen och utifrån behov. Fokus ligger på att arbeta med konkreta vardagssituationer, reflektion, förändringsfokuserade samtal och stärkande strategier för föräldraförmågan. Exempel på metoder som kan

användas i genomförandet beskrivs i kapitel 3 *”Metoder i genomförandet vid insatser”*.

Omfattning, intensitet

Omfattning och intensitet anpassas utifrån uppdragets innehåll och familjens behov. Insatsen är tidsbegränsad och kan vara kortvarig eller mer omfattande samt kan bestå av samtal en gång per vecka, oftare eller mer sällan. Planeringen justeras vid behov under insatsens gång.

Utbildning

Familjebehandlare inom öppenvården har socionomutbildning eller annan relevant utbildning samt erfarenhet av arbete med barn och familjer inom socialtjänstens verksamhetsområde.

Intensiv hemmabaserad familjebehandling

Målgrupp

Insatsen riktar sig till familjer med barn eller ungdomar i åldern 0–18 år, där det finns omfattande svårigheter i samspelet inom familjen och ett behov av strukturerad och intensiv behandling i hemmiljö. Familjerna kan ha en komplex problematik där det krävs ett förstärkt stöd för att skapa trygghet, säkerhet, stabilitet och förändring i vardagen.

Syfte

Syftet med intensiv hemmabaserad familjebehandling är att genom ett riktat och strukturerat stöd i hemmiljö stärka relationerna och anknytning inom familjen, förbättra kommunikationen, tydliggöra roller och gränser samt bidra till ökad föräldraförmåga och trygghet för barnet. Insatsen syftar även till att förebygga mer ingripande insatser såsom placering utanför hemmet.

Innehåll och genomförande

Insatsen ges av extern part, extern öppenvård, och bygger på ett intensivt, lösningsfokuserat och manualbaserat arbetssätt. Behandlingen sker i huvudsak i familjens hem och anpassas utifrån de behov som finns i den enskilda familjen. I inledningsskedet upprättas en genomförandeplan tillsammans med familjen. Planen innehåller tydliga mål och delmål, samt beskriver hur arbetet ska följas upp.

Behandlingen omfattar arbete med kommunikation, konflikthantering, gränssättning, känslöhantering och att skapa fungerande rutiner i vardagen. Samtalen kan ske med hela familjen eller enskilt med föräldrar och barn (beroende på ålder och mognad). Behandlarna arbetar nära familjen flera gånger per vecka under en avgränsad period, vanligtvis 4 till 6 veckor, med möjlighet till förlängning om behov kvarstår.

Insatsen kan kombineras med andra beviljade stödinsatser såsom kontaktfamilj, kontaktperson, kvalificerad kontaktperson eller samverkan med andra aktörer som exempelvis skola, barn- och ungdomspsykiatri eller beroendevård, om det bedöms gynna helheten för barnet/ungdomen och familjen.

Omfattning, intensitet

Insatsen är avsedd att vara intensiv och kortvarig, men samtidigt tillräckligt flexibel för att anpassas till familjens specifika behov. Frekvensen är normalt flera

besök per vecka under behandlingsperioden. Planeringen ses över löpande tillsammans med socialtjänsten, och behandlingen avslutas med en utvärdering och eventuell fortsatt planering för uppföljande insatser.

Utbildning

Behandlarna som genomför insatsen är utbildade socionom och har utbildning i intensiv hemmabaserad familjebehandling (IHF).

Ungdomsvårdprogram

Målgrupp

Ungdomar mellan 15 och 21 år som har dömts för brott och som genom dom ålagts att genomföra ungdomsvård som en del av påföljden. Insatsen utformas i enlighet med domstolens beslut och sker i samverkan mellan socialtjänsten, den unge och eventuella vårdnadshavare.

Syfte

Syftet med ungdomsvårdsprogrammet är att förebygga återfall i brott genom att erbjuda strukturerat stöd med fokus på ansvarstagande, självinsikt och beteendeförändring. Insatsen syftar också till att den unge får möjlighet att reflektera över sina handlingar, dess konsekvenser och hitta alternativa strategier i liknande situationer i framtiden.

Innehåll och genomförande

Programmet består av individuella samtal med behandlare inom socialtjänstens öppenvård. Innehållet i samtalen anpassas efter brottets karaktär och den unges behov, men kan innefatta teman som konsekvenstänkande, impulshantering, empati, relationer, påverkan från omgivning, identitet och målsättning. Arbetet sker strukturerat utifrån insatser som syftar till att främja en positiv utveckling, stärka skyddsfaktorer och minska risken för fortsatt brottslighet. Programmet kan även innehålla uppgifter eller övningar mellan samtalen.

Omfattning, intensitet

Programmet omfattar upp till 20 träffar enligt beslut i dom. Frekvens och längd på samtalen planeras utifrån domstolens anvisningar samt den unges förutsättningar och utveckling.

Utbildning

Behandlarna som genomför ungdomsvårdsprogrammet är utbildade socionomer eller annan relevant utbildning och erfarenhet av behandlingsarbete med ungdomar inom socialtjänstens uppdrag.

Ungdomstjänst

Målgrupp

Ungdomar i åldern 15–20 år i Lekebergs kommun som har dömts till ungdomstjänst enligt dom i allmän domstol. Insatsen verkställs efter att socialtjänsten tagit emot domen och bedömt att insatsen kan genomföras.

Syfte

Syftet med ungdomstjänst är att förebygga återfall i brott genom att ge den unge

möjlighet att ta ansvar för sina handlingar, bidra till samhället och utveckla färdigheter i en strukturerad och socialt positiv miljö.

Innehåll och genomförande

Ungdomstjänst innebär oavlönat arbete på en ideell arbetsplats under ett visst antal timmar, ofta kombinerat med samtal och reflektion tillsammans med socialtjänst eller behandlande personal. Arbetet ska vara meningsfullt, utvecklande och utformas med hänsyn till ungdomens ålder och förmåga.

I Lekebergs kommun utförs/verkställs ungdomstjänst av Arbetsmarknads- och integrationsenheten (AMI). Där sker placering, arbetsledning, uppföljning samt dokumentation av insatsen. Samverkan sker med socialtjänsten som ansvarar för övergripande planering, kontakt med den unge samt återrapportering till domstol.

En individuell planering tas fram tillsammans med ungdomen innan insatsen påbörjas. Den unge ska ges möjlighet att förstå syftet med insatsen och ta ansvar för sitt deltagande. Frånvarorapportering och arbetsutvärdering är en del av genomförandet.

Omfattning, intensitet

Antalet timmar regleras i domstolens beslut, vanligtvis mellan 20 och 150 timmar. Insatsen verkställs inom två månader från det att domen vunnit laga kraft. Intensiteten varierar beroende på arbetsplats, ålder och ungdomens övriga åtaganden såsom skola.

Utbildning

Ungdomstjänst leds av handledare från AMI med erfarenhet av att arbeta med ungdomar i behov av struktur och vägledning. Socialsekreterare med relevant utbildning ansvarar för samordning och uppföljning av uppdraget.

Kontaktperson

Målgrupp

Barn och unga i åldern cirka 10–18 år som är bosatta i Lekebergs kommun och som har bedömts vara i behov av ytterligare stöd i sitt nätverk.

Syfte

Syftet med insatsen är att erbjuda barnet eller den unge en stabil vuxenkontakt utanför den egna familjen, som kan bidra till ökad trygghet, social samvaro och meningsfull fritid. Kontaktpersonen ska fungera som ett stöd i vardagen och bidra till att bryta eventuell isolering samt stärka självkänsla och tillit till vuxna.

Socialnämnden får besluta om insatsen till barn som har fyllt 12 men inte 15 år, även utan vårdnadshavarens samtycke, om det bedöms lämpligt och barnet samtycker till insatsen. För barn som har fyllt 15 år krävs att barnet själv begär eller samtycker till insatsen. För barn under 12 år krävs fortfarande vårdnadshavarens samtycke.

Innehåll och genomförande

Insatsen utformas individuellt utifrån barnets eller den unges behov och mål. Kontaktpersonen träffar barnet eller den unge regelbundet för samtal, gemensamma aktiviteter eller andra former av socialt stöd. Vad kontakten innehåller beror på barnets önskemål, ålder, intressen och behov, samt vad som

anges i uppdraget från socialtjänsten. Kontakten kan också ske genom telefonsamtal eller meddelanden mellan träffarna, för att skapa kontinuitet och trygghet.

Omfattning, intensitet

Tidsåtgången anpassas utifrån det bistånd som beviljats och de mål som upprättats i genomförandeplanen. Vanligtvis träffas barnet eller den unge och kontaktpersonen en gång per vecka, men både frekvens och upplägg kan variera.

Utbildning

En kontaktperson är en privatperson som utretts och godkänts av socialtjänsten. Någon särskild utbildning krävs inte, men lämplighet, personligt engagemang och en trygg livssituation är avgörande. Inför uppdraget inhämtas utdrag ur belastningsregistret samt uppgifter från andra relevanta register.

Särskilt kvalificerad kontaktperson

Målgrupp

Barn och ungdomar upp till 21 år som löper en förhöjd risk att utveckla missbruk, begå brott eller på andra sätt hamna i en destruktiv livssituation. Insatsen riktar sig till unga med behov av en mer omfattande och strukturerad kontaktpersonsinsats än vad som normalt erbjuds.

Syfte

Syftet är att erbjuda en stabil och positiv vuxenrelation som stärker den unges skyddsfaktorer och förebygger en ogynnsam utveckling. Genom en kvalificerad kontaktperson ges barnet eller ungdomen stöd i att hitta alternativa vägar, bryta negativa mönster och främja en hållbar förändring i riktning mot ökad delaktighet i samhället.

Innehåll och genomförande

Insatsen innebär att barnet eller den unge får regelbunden kontakt med en vuxen som fungerar som en förebild, mentor och vägledare. Relationens innehåll anpassas efter individens behov, men kan exempelvis bestå av att motivera till skolgång eller arbetsliv, ge praktiskt stöd i vardagen såsom hjälp med läxor eller att söka jobb, erbjuda meningsfull fritid och socialt sammanhang samt ge emotionellt stöd. Den särskilt kvalificerade kontaktpersonen är närvarande i både vardagliga och utmanande situationer och bygger en förtroendefull relation som är långsiktigt hållbar.

Omfattning, intensitet

Insatsen pågår vanligtvis under sex till tolv månader med ett omfattande engagemang, i regel cirka tio timmar per vecka. Kontakten är tät och insatsen är mer krävande än en traditionell kontaktpersonsrelation. Tidsramen och omfattningen justeras efter behov och följs upp kontinuerligt i genomförandeplanen.

Utbildning

En särskilt kvalificerad kontaktperson är en person med relevant utbildning och erfarenhet av arbete med ungdomar i utsatta livssituationer. Uppdraget förutsätter god samarbetsförmåga, trygghet i rollen och kompetens att bygga

tillitsfulla relationer. Inför uppdraget görs en noggrann utredning av socialtjänsten inklusive kontroll i belastnings- och misstankeregister. Löpande handledning och stöd erbjuds under uppdragets gång.

Kontaktfamilj

Målgrupp

Barn och unga i åldern cirka 5–18 år som är bosatta i Lekebergs kommun och som bedömts ha behov av ett komplement till den egna familjen i form av ytterligare vuxenstöd. Insatsen beviljas efter biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen.

Syfte

Syftet med insatsen är att ge barnet en trygg och stabil miljö utanför det egna hemmet. En kontaktfamilj kan fungera som ett kompletterande stöd där barnet får möjlighet till vila, uppmärksamhet och stimulans i en annan kontext. Insatsen syftar också till att stärka föräldraförmågan genom att erbjuda avlastning till vårdnadshavare, vilket kan göra det lättare att hantera föräldraskapets krav i vardagen.

Innehåll och genomförande

En kontaktfamilj tar regelbundet emot barnet i sitt hem under kortare tidsperioder, till exempel under helger. Insatsen utformas utifrån barnets individuella behov och förutsättningar. Det kan handla om att skapa struktur, ge stöd i social utveckling, introducera nya fritidsaktiviteter, ge hjälp med skoluppgifter eller att erbjuda en miljö där barnet kan återhämta sig från påfrestningar i hemmiljön. Kontaktfamiljen samverkar med socialtjänsten, vårdnadshavare och eventuella andra viktiga aktörer i barnets liv.

Omfattning, intensitet

Insatsen omfattar i regel en helg i månaden, men omfattningen kan variera utifrån uppdragets innehåll och barnets behov. Tidsramen regleras i den genomförandeplan som upprättas tillsammans med barnet, familjen och socialtjänsten.

Utbildning

En kontaktfamilj består av en eller flera vuxna som utretts och godkänts av socialtjänsten. Någon formell utbildning krävs inte, men uppdraget förutsätter trygghet i vuxenrollen, stabil livssituation och engagemang för att vara ett stöd för ett barn. Utdrag ur belastningsregistret och andra relevanta register krävs innan uppdraget påbörjas.

Familjehemsvård

Målgrupp

Barn och unga i åldern 0–18 år i Lekebergs kommun som, på grund av omsorgsbrist, psykisk ohälsa i familjen, missbruk, våld eller andra skäl, behöver bo i ett annat hem än det egna. Den unge kan vid 18 år ansöka om fortsatt placering i familjehem, under förutsättning att hen går i gymnasieskola eller motsvarande utbildning och behovet av placering kvarstår, högst upp till 21 år.

Syfte

Familjehemmet ska erbjuda barnet eller den unge trygghet, kontinuitet och god omvårdnad. Det är ett komplement till det egna hemmet och ska tillsammans med socialtjänst, vårdnadshavare och andra viktiga aktörer se till att barnet får sina fysiska, känslomässiga och sociala behov tillgodosedda. Målet är att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för barnets utveckling, antingen genom en långsiktig placering eller med målet att barnet ska kunna återvända hem.

Innehåll och genomförande

Barnet eller den unge bor hos en familj som har utretts och godkänts av socialtjänsten som familjehem. Placeringen innebär att barnet blir en del av familjens vardag, deltar i familjens rutiner, går i förskola eller skola och ges stöd utifrån sina individuella behov. Barnet har rätt till umgänge med sina föräldrar, och socialtjänstens öppenvård kan bistå med föräldrastöd, insatser för att främja ett gott umgänge eller förbereda en återförening. Familjehemmet får stöd och handledning under hela uppdraget av socialtjänsten. En genomförandeplan upprättas tillsammans med barnet, familjehemmet, vårdnadshavarna och andra berörda, där mål och ansvar tydligt framgår.

Socialtjänstens har ett ansvar att noggrant följa vården, både genom kontinuerliga uppföljningar, kontakt med skola, föräldrar, anhöriga, hembesök och samtal med barnet. Vården ska anpassas utifrån barnets bästa, och förändrade behov kan innebära omprövning av insatsen.

Omfattning, intensitet

Insatsen är en heldygnsvård och kan vara kortvarig eller långvarig, beroende på barnets behov och vårdplanens mål. Omfattningen följs upp regelbundet och omprövas vid behov. Vården övervägs var sjätte månad.

Utbildning

Alla familjehem ska genomgå utbildningen *Ett hem att växa i*, som tagits fram av Socialstyrelsen. Innan uppdrag påbörjas görs kontroll i polisens belastnings- och misstankeregister, socialregister och andra relevanta register. Utredningen omfattar även hembesök, referenser och intervjuer med familjehemsföräldrarna. Handledning till familjehemmet ges av familjehemssekreterare på socialtjänsten vid placering inom egen regi, eller av konsulentstött företag (familjehemskonsulent) vid placering genom vårdleverantör.

HVB – Hem för vård och boende

Målgrupp

Barn och unga från cirka 7 till 20 år i Lekebergs kommun som befinner sig i en situation där deras trygghet, hälsa eller utveckling är allvarligt hotad, och där det inte är möjligt eller lämpligt att bo kvar i det egna hemmet. HVB kan bli aktuellt när en placering i familjehem inte bedöms vara tillräcklig eller lämplig. I undantagsfall kan även yngre barn placeras på HVB, i dessa fall krävs att verksamheten har ett särskilt tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att ta emot barn i yngre åldrar.

Syfte

Syftet med placering på HVB är att ge barnet eller den unge skydd, struktur och

stöd i vardagen samt att skapa förutsättningar för en positiv och hållbar utveckling. HVB-verksamheten ska bidra till att bryta negativa mönster, främja skolgång och social stabilitet samt stödja utveckling mot självständighet. Lekebergs kommun har inget HVB i egen regi utan köper plats av vårdleverantör.

Innehåll och genomförande

HVB-verksamheten erbjuder omvårdnad, gränssättning, motivationsarbete och i vissa fall behandling. Barnet eller den unge deltar i skola och andra aktiviteter antingen inom boendet eller i närområdet. Personalen finns tillgänglig dygnet runt och ansvarar för omsorg, stöd och trygghet.

Socialtjänsten i Lekebergs kommun ansvarar för placeringen, en genomförandeplan upprättas i samverkan med socialtjänst, barnet, vårdnadshavare och HVB. Socialtjänsten följer upp vården regelbundet. HVB ska också aktivt stödja barnets kontakter med föräldrar och andra närstående, om det är förenligt med barnets bästa.

Omfattning, intensitet

Insatsen är en form av heldygnsvård. Tiden för placering varierar beroende på barnets behov och målsättningen med insatsen. Uppföljning och omprövning sker löpande.

Utbildning

HVB-verksamheter ska ha tillstånd från IVO. För att ta emot yngre barn krävs ett särskilt tillstånd. Personalen vid HVB ska ha relevant utbildning och kompetens för att tillgodose barnets behov av omsorg, struktur och psykosocialt stöd. Verksamheten står under tillsyn av IVO

Utredningshem barn och förälder (HVB)

Målgrupp

Barn i åldern 0–6 år i Lekebergs kommun som placeras tillsammans med en eller båda föräldrar i ett utredningshem för att socialtjänsten ska kunna göra en bedömning av barnets behov och föräldrarnas omsorgsförmåga.

Syfte

Syftet med placeringen är att i en vardagslik miljö observera samspelet mellan barn och förälder samt att bedöma barnets trygghet, utveckling och behov av skydd och stöd. Utredningen ligger till grund för fortsatt planering, exempelvis behov av fortsatt stöd i hemmet eller beslut om andra vårdformer. Lekebergs kommun har inget HVB i egen regi utan köper plats av vårdleverantör.

Innehåll och genomförande

Utredningen genomförs i ett särskilt HVB med tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och sker i nära samverkan med socialtjänstens handläggare.

Under placeringen observeras samspelet i vardagssituationer som måltider, lek, nattning och konflikter. Samtidigt får föräldrarna viss vägledning och återkoppling kring sitt föräldraskap. Placeringen ska vara trygg för barnet och utgå från barnets behov i centrum.

Inför placeringen upprättas en individuell genomförandeplan. Utredningens innehåll, mål och tidsramar ska vara tydliga, och barnet ska erbjudas delaktighet i den utsträckning som är möjligt utifrån ålder och mognad.

Omfattning, intensitet

Placeringen är tidsbegränsad och varar vanligen 10-12 veckor, men kan förlängas vid behov. Under perioden görs regelbundna avstämningar med socialtjänsten, och efter avslutad utredning ska en sammanställning ligga till grund för fortsatt insats- eller placeringsbeslut.

Utbildning

Utredningshemmet ska ha personal med socionomutbildning eller likvärdig kompetens, och särskild erfarenhet av spädbarns observation, utvecklingspsykologi, riskbedömning och barn som far illa. Socialtjänstens ansvariga handläggare ska ha utredningskompetens och ansvarar för planering, uppföljning och beslut.

Statens institutionsstyrelse (SiS) – särskilt ungdomshem

Målgrupp

Barn och unga i åldern 12–21 år i Lekebergs kommun, där vård i öppenvård eller annan placeringsform inte är tillräcklig och där det finns ett behov av särskild struktur, tillsyn och skydd. Placeringen sker enligt lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), eller i vissa fall enligt socialtjänstlagen. Beslut om placering fattas av domstol eller i vissa fall inledningsvis av socialnämnden vid akut omhändertagande.

Syfte

Syftet med placeringen är att skydda barnet eller den unge från att utsätta sig själv eller andra för allvarlig skada, samt att möjliggöra en förändring i livssituationen genom vård i en mycket strukturerad och skyddad miljö.

Innehåll och genomförande

Placeringen sker vid ett särskilt ungdomshem som drivs av Statens institutionsstyrelse (SiS) och som har tillstånd att bedriva vård med tvång. SiS-hemmen har personal dygnet runt och verksamheten kännetecknas av hög säkerhet, tydlig struktur och behandlingsinnehåll.

Verksamheten erbjuder behandlingsinsatser utifrån den unges behov och problematik. Det kan exempelvis handla om skola, missbruksbehandling, psykosocial behandling eller traumabearbetning. Den unge deltar i ett behandlingsprogram och erbjuds individuellt stöd, gruppverksamhet och meningsfull fritid.

Socialtjänsten ansvarar för att upprätta en vårdplan före placering och för att kontinuerligt följa upp vården. En genomförandeplan tas fram i samverkan med SiS och den unge. Samverkan sker även med andra aktörer, exempelvis BUP eller skola.

Omfattning, intensitet

Vården är heldygnsbaserad och längden på placeringen beror på beslut enligt LVU eller SoL och den enskildes behov. Vården ska regelbundet följas upp och avslutas så snart det bedöms att vårdmålet är uppnått eller annan vårdform är lämplig.

Utbildning

SiS-personal har relevant utbildning och erfarenhet för att möta unga med komplex problematik.

Stödboende

Målgrupp

Stödboende är en placeringsform för barn och unga i åldern 16 till 20 år i Lekebergs kommun, som bedöms ha behov av fortsatt stöd men som samtidigt är tillräckligt självständiga för att bo i ett eget boende med anpassat stöd.

Syfte

Syftet med stödboende är att erbjuda barnet eller den unge en trygg och övergångsvis boendeform som möjliggör träning i självständighet inför ett vuxenliv. Målet är att stärka den unges förmåga att på egen hand hantera boende, ekonomi, vardagssysslor, sociala relationer och annan livsstruktur. Lekebergs kommun har inget stödboende i egen regi utan köper plats av vårdleverantör.

Innehåll och genomförande

Ett stödboende erbjuder en boendeform i lägenhet eller liknande, med individuellt anpassat stöd utifrån den unges behov. Stödet kan omfatta praktisk hjälp, samtal och motivationsarbete kring sysselsättning, ekonomi, hälsa och sociala relationer. Arbetet utgår från en genomförandeplan som upprättas tillsammans med den unge, socialtjänsten och utföraren. Planen anger tydliga mål, insatser och ansvarsfördelning, och följs upp kontinuerligt.

Stödet ska främja delaktighet, självbestämmande och en trygg övergång till ett självständigt vuxenliv. Socialtjänsten ansvarar för att följa placeringen och att bedöma om insatsen fortsatt är ändamålsenlig.

Omfattning, intensitet

Insatsen varierar i omfattning beroende på individens behov och förutsättningar. Stödet ges i form av strukturerade kontakter med personal, men utan fast bemanning i boendet. Insatsen kan pågå så länge behov kvarstår och följs upp enligt den individuella planen.

Utbildning

Stödboenden måste ha tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att bedriva verksamhet. Personalen som arbetar i stödboenden ska ha relevant utbildning och erfarenhet av att arbeta med ungdomar i behov av stöd, samt kunna arbeta främjande utifrån individuella behov och mål. IVO ansvarar för regelbunden tillsyn av verksamheterna

Kontaktperson vid umgänge

Målgrupp

Barn och unga i åldern 0–18 år i Lekebergs kommun vars förälder eller vårdnadshavare ansökt om att en tredje person ska medverka vid umgänge med den förälder barnet inte bor hos. Insatsen beviljas efter biståndsbeslut enligt

socialtjänstlagen och förutsätter att umgängesföräldern samtycker till medverkan av kontaktperson.

Syfte

Syftet med insatsen är att skapa trygghet för barnet och möjliggöra ett fungerande umgänge, särskilt i situationer där det finns oro, konflikt eller andra omständigheter som påverkar barnets förutsättningar att träffa sin förälder på ett tryggt sätt.

Innehåll och genomförande

Kontaktpersonen närvarar vid umgänge mellan barn och förälder. Den kan även ha i uppdrag att medverka vid överlämningar, det vill säga hämta eller lämna barnet inför eller efter umgängestillfället. Kontaktpersonen fungerar som ett stöd för barnet och är en neutral vuxen vars närvaro skapar förutsättningar för ett tryggt umgänge. Socialtjänsten gör en bedömning av var umgänget bör ske (till exempel i hemmet, i allmän miljö eller i särskilt anpassad lokal) utifrån barnets bästa. Uppdraget utformas utifrån barnets behov och föräldrarnas situation.

Omfattning, intensitet

Insatsens omfattning varierar beroende på barnets behov och uppdragets innehåll. Vanligtvis rör det sig om ett visst antal timmar per tillfälle och ett begränsat antal tillfällen per månad. Insatsen följs upp regelbundet.

Utbildning

En kontaktperson vid umgänge är en privatperson som har utretts och godkänts av socialtjänsten. Utdrag ur belastnings- och misstankeregister krävs inför uppdragets start. Någon formell utbildning krävs inte, men personen ska ha lämplighet för uppdraget och ges introduktion och stöd av socialtjänsten under insatsens gång.

Umgängesstöd

Målgrupp

Barn och unga i åldern 0–18 år i Lekebergs kommun, vars föräldrar har en dom eller ett beslut från domstol om att umgänge mellan barnet och den förälder barnet inte bor med ska ske med stöd av en särskilt utsedd person, ett så kallat umgängesstöd.

Syfte

Syftet med umgängesstödet är att möjliggöra och på sikt normalisera barnets umgänge med sin förälder på ett tryggt och kontrollerat sätt. Närvaron av ett umgängesstöd skapar förutsättningar för ett umgänge som präglas av stabilitet och barnets bästa.

Innehåll och genomförande

Umgängesstöd innebär att en person, utsedd av socialtjänsten, finns med vid umgänge mellan barnet och den förälder det inte bor med, eller att denne medverkar vid hämtning och lämning i anslutning till umgänget. Umgängestillfällena sker i en lokal som utsetts av kommunen och som är anpassad för att tillgodose barnets behov av trygghet. Det är domstolens beslut

som ligger till grund för utformningen av uppdraget, och socialtjänsten ansvarar för att tillse att beslutet verkställs i enlighet med vad som föreskrivits.

Umgängesstödet fungerar som en neutral person och ska inte ingripa i umgänget annat än om det är nödvändigt för barnets trygghet. Uppdraget utformas med utgångspunkt i barnets bästa, och socialtjänsten för löpande dokumentation och uppföljning under insatsens gång.

Omfattning, intensitet

Insatsen är tidsbegränsad och följer det som fastslagits i domstolens beslut, exempelvis antal timmar per tillfälle och hur ofta umgänget ska ske. Efter avslutad period kan domstolen ompröva beslutet utifrån utvärdering från socialtjänsten.

Utbildning

Ett umgängesstöd är en privatperson som har utretts av socialtjänsten och bedömts lämplig för uppdraget. Det krävs inte någon särskild formell utbildning, men socialnämnden ansvarar för att umgängesstödet får introduktion, stöd och handledning från ansvarig handläggare. Utdrag ur belastningsregistret ska alltid inhämtas innan uppdraget påbörjas.

Extern öppenvård

Målgrupp

Barn, unga eller familjer i Lekebergs kommun som är i behov av öppenvårdsinsatser där stödet inte kan tillgodoses av kommunens egen öppenvård.

Syfte

Syftet med extern öppenvård är att ge barn, unga eller föräldrar det stöd som krävs för att främja trygghet, utveckling och förändring, när det behövs mer specifik kompetens, intensitet eller metodik än vad som finns tillgängligt inom den kommunala öppenvården.

Innehåll och genomförande

Extern öppenvård innebär att en öppenvårdsinsats köps av annan huvudman än kommunen, till exempel ett privat behandlingsföretag eller ideell aktör. Insatsen kan bestå av samtalsbehandling, familjebehandling, föräldrastöd eller annan specialiserad metodik. Upplägget anpassas utifrån den enskildes behov och följer den genomförandeplan som fastställs av socialtjänsten tillsammans med utföraren och individen. Socialtjänsten har fortsatt ansvar för uppföljning, samordning och dokumentation av insatsen.

Omfattning, intensitet

Insatsens omfattning och intensitet utgår från individens behov och formuleras i genomförandeplanen. Den kan vara kortvarig eller mer omfattande beroende på problematikens karaktär och mål med behandlingen.

Avhopparverksamhet för barn och unga

Målgrupp

Barn och unga i åldern 13–21 år i Lekebergs kommun som är, eller riskerar att bli, involverade i kriminella nätverk eller andra allvarliga normbrytande sammanhang.

Syfte

Syftet är att skapa förutsättningar för ett liv fritt från kriminalitet genom att ge den unge stöd i att lämna en destruktiv livsstil. Arbetet syftar till att stärka den unges skyddsfaktorer, bygga upp nya sammanhang och bryta negativa sociala mönster. Lekebergs kommun har ingen egen verksamhet för avhoppare, utan köper plats av vårdleverantör.

Innehåll och genomförande

Avhopparverksamhet är en intensiv och individanpassad insats där leverantören erbjuder stöd utifrån den unges behov. Insatsen kan innehålla samtalsstöd, praktisk hjälp med att bryta kriminella kontakter, stöd i skyddsbedömning, skolgång, boende, sysselsättning och kontakt med andra myndigheter. Arbetet sker i nära samverkan med polis, skola och andra aktörer. I vissa fall kan extern specialistkompetens kopplas in.

Den unge ska ha en tydlig vilja att förändra sin livssituation. Genomförandeplan upprättas i dialog med den unge och följs upp regelbundet. Riskbedömningar används för att kartlägga skyddsbehov och säkerställa rätt stöd i varje fas.

Omfattning, intensitet

Insatsen är intensiv och långsiktig, ofta med tät kontakt flera gånger per vecka initialt. Upplägget anpassas efter den unges behov och förutsättningar och trappas ned i takt med att den unge blir mer självständig.

Utbildning

Insatsen utförs av personal med utbildning och erfarenhet av att arbeta med ungdomar i utsatta situationer och kriminalitetsprevention.

Skyddat boende för barn tillsammans med våldsutsatt vårdnadshavare

Målgrupp

Barn 0–18 år i Lekebergs kommun som följer med en vårdnadshavare till skyddat boende på grund av våld i nära relation. Placeringen beviljas som en egen insats för barnet enligt socialtjänstlagen.

Syfte

Syftet med placeringen är att skydda barnet från fortsatt våldsutsatthet eller risk för att bevittna våld, samt att ge trygghet och stabilitet under en akut krissituation. Placeringen ska också bidra till att barnet får stöd att bearbeta sina upplevelser och främja en positiv utveckling i en ny livssituation. Lekebergs kommun har inget Skyddat boende i egen regi utan köper plats av vårdleverantör.

Innehåll och genomförande

När ett barn följer med en vårdnadshavare till skyddat boende, ska socialtjänsten göra en självständig bedömning av barnets behov och fatta ett beslut om insats utifrån barnets bästa. Boendet ska kunna erbjuda ett barnanpassat stöd, och

barnet ska ses som en egen part i ärendet med rätt till information, delaktighet och stöd.

Genomförandet utgår från en individuell genomförandeplan för barnet, som tas fram i samråd med barnet utifrån ålder och mognad samt i samverkan med vårdnadshavare och boendet. Under vistelsen ska barnet erbjudas tillgång till hälso- och sjukvård, skola och andra grundläggande rättigheter. Socialtjänsten ansvarar för uppföljning och samordning under hela insatsen.

Omfattning, intensitet

Placeringsens längd varierar beroende på skyddsbehovet och familjens situation. Insatsen ska följas upp regelbundet, och fortsatt planering görs utifrån barnets behov och möjligheter till ett långsiktigt tryggt boende.

Utbildning

Skyddade boenden som tar emot barn ska ha kompetens om våld mot barn, barns utveckling och barns rättigheter. Socialtjänsten ansvarar för att placeringen sker i ett boende med tillräcklig kvalitet. Handläggare ska ha erfarenhet och kompetens inom barnrätt, våld i nära relationer och barns behov av skydd.

Insatser enligt LSS

Personlig assistans 9 § 2 LSS

Den enskilde kan få personlig assistans utförd av kommunen eller få ekonomiskt stöd och själv vara sin egen arbetsgivare för assistent/er, eller välja en annan assistanssamordnare, så som ett privat bolag eller ett kooperativ.

Målgrupp

Personer som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med andning, sin personliga hygien, intag av näring, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskaper om den funktionshindrade (grundläggande behov).

Insatser enligt 9 § 2 avser tid efter det att den insatsberättigade har uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 d §§ socialförsäkringsbalken endast om

1. insatsen har beviljats innan han eller hon har uppnått riktåldern för pension, eller
2. ansökan om sådan insats inkommer till kommunen senast dagen före den dag när riktåldern för pension uppnås och därefter blir beviljad.

Insatser enligt 9 § 2 får dock inte utökas efter det att den insatsberättigade har uppnått riktåldern för pension.

Syfte

Insatsen personlig assistans syftar till att kunna leva ett självständigt och oberoende liv.

Innehåll och genomförande

Med personlig assistans avses personligt utformat stöd som ges av ett begränsat

antal personer. Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till assistanstid för andra personliga behov som att laga mat, städa, tvätta, utföra inköp, besöka vårdinrättningar eller utföra fritidsaktiviteter.

Personlig assistans är en insats som utförs tillsammans med den enskilde vilket innebär att den enskilde ska vara delaktig i de sysslor som assistenterna utför. Man kan därför inte beviljas assistanstid för sysslor som utförs när den enskilde inte är delaktig eller närvarande. Detsamma gäller sysslor som normalt åligger en maka, sambo eller vårdnadshavare att göra i hemmet när man lever i en hushållsgemenskap.

Personliga assistenter kan utföra hälso- och sjukvårdsuppgifter på delegation av en sjuksköterska eller efter genomgång av den enskilde om det finns ett egenvårdsintyg från en läkare.

Omfattning, intensitet

Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes behov.

Utbildning

Vård- och omsorgsprogrammet, barn- och fritidsprogrammet, undersköterskeutbildning eller annan relevant utbildning. Även erfarenhet från människovårdande yrken ses som meriterande.

Ledsagarservice 9 § 3 LSS

Målgrupp

Personer som har behov av annan persons hjälp för att möjliggöra en aktiv fritid utanför hemmet. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Ledsagarservicen syftar till att bryta den isolering som oftast blir följden av ett omfattande funktionshinder.

Innehåll och genomförande

Ledsagarservice är en insats främst för vardagliga sammanhang i närområdet, vilket Lekebergs kommun valt att definiera som inom tre mil från Lekebergs kommun. Aktiviteterna i ledsagningen planeras utifrån den enskildes önskemål. Det kan exempelvis innebära att ledsagaren följer med den enskilde på promenader, biobesök eller när den enskilde utövar en aktivitet. Ledsagarens roll är inte att stimulera och motivera den enskilde till aktiviteter utan att följa med och på så sätt möjliggöra ett gott liv. Den som har ledsagning betalar sina egna utgifter för aktiviteter.

Omfattning, intensitet

Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. Ledsagarservice beslutas vanligtvis i antal timmar per kalendermånad efter individuell prövning av behovet.

Utbildning

Ledsagningen utförs av privatpersoner som erhåller ett uppdrag av Lekebergs kommun. Ett utdrag ur belastningsregistret begärs alltid in i ärenden som rör barn och unga. Ledsagaren bör helst inte vara någon i hushållsgemenskap och helst

inte nära släkting.

Kontaktperson 9 § 4 LSS

Målgrupp

Personer som helt eller till stor del saknar ett socialt nätverk. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med kontaktperson är att erbjuda en social kontakt som kan ersätta eller komplettera kontakten med anhöriga och/eller vänner och på så vis bryta den isolering som kan vara en följd av en funktionsnedsättning.

Innehåll och genomförande

Tillsammans ska kontaktpersonen och den enskilde komma överens om aktiviteter som de kan genomföra. För kontaktpersonen kan det också handla om att stimulera och motivera den enskilde och sedan tillsammans utföra aktiviteter.

Omfattning, intensitet

Omfattningen för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. Vanligen träffas kontaktpersonen och brukare en gång i veckan. Däremellan kan kontakt ske via telefonsamtal, sms eller mail.

Utbildning

Kontaktpersonsuppdragen tillsätts av privatpersoner. Ett utdrag ur belastningsregistret begärs alltid in i ärenden som rör barn och unga. Kontaktpersonen ska inte ingå i den enskildes hushållsgemenskap eller bör inte ha ett nära släktskap till den enskilde.

Avlösarservice i hemmet 9 § 5 LSS

Målgrupp

Personer som på grund av sin funktionsnedsättning har behov av omvårdnad och/eller tillsyn av anhöriga i hushållet. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med insatsen är att möjliggöra för anhörig att bli avlastad i omvårdnadsarbetet.

Innehåll och genomförande

Avlösarservice är en insats med utgångspunkt i hemmet. Det är dock möjligt att besöka en närliggande lekpark/park eller liknande under tiden som avlösningen utförs. Avlösarservice kan erbjudas som en regelbunden insats eller vid akuta behov.

Omfattning, intensitet

Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. Avlösarservice beviljas med visst antal timmar per kalendermånad. Insatsen avlösarservice kan ges dagar, kvällar, nätter och helger. Avlösningen gäller endast den som är beviljad insatsen. Vid akut behov som inte täcks av ett befintligt beslut måste en ny ansökan göras.

Utbildning

Avlösning i hemmet utförs av personer som erhåller ett uppdrag av Lekebergs kommun. Ett utdrag ur belastningsregistret begärs alltid in i ärenden som rör barn och unga.

Korttidsvistelse utanför hemmet 9 § 6 LSS

Målgrupp

Personer som är i behov av rekreation och miljöombyte, och/eller där anhörig har behov av avlastning från omvårdnadsarbetet. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Syftet är att den enskilde får möjlighet till rekreation och miljöombyte samtidigt som anhörig ges möjlighet till avlastning i omvårdnadsarbetet. Insatsen kan vara ett led i ökad självständighet och frigörelse för barn/ungdomar/vuxna som bor i föräldrahemmet då den enskilde får komma iväg på egen hand, och där få stöd i att utveckla sina resurser och skapa egna sociala kontakter. Lekebergs kommun har inget eget korttidsboende, utan köper plats av annan kommun eller extern vårdgivare.

Innehåll och genomförande

Korttidsvistelse kan förläggas i korttidsboende eller i annan familj - kontaktfamilj. Sommarläger är också en form av korttidsvistelse.

Korttidsboende erbjuds i hemlik miljö och inskolning sker utifrån det individuella ärendet. På korttidsboende har den enskilde ett eget rum samt att det finns gemensamma lokaler. Det finns möjligheter att medverka på aktiviteter av olika slag, dessa kan variera beroende på intresse och vilka personer som vistas på korttidsboendet.

En kontaktfamilj tar emot ett barn eller ungdom med funktionsnedsättning i sitt hem.

Omfattning, intensitet

Korttidsvistelse är vanligtvis regelbundet återkommande några dagar per månad. Korttidsvistelse kan även beviljas vid tillfälliga behov. Insatsen ges normalt inte med mer än 14 dygn per kalendermånad.

Utbildning

Personal som arbetar inom korttidsvistelse har vanligtvis utbildning inom vård och omsorg, till exempel från vård- och omsorgsprogrammet, barn- och fritidsprogrammet med inriktning socialt arbete, eller som undersköterska. Även annan relevant utbildning eller erfarenhet från människovårdande yrken är meriterande. Kunskap om funktionsvariationer, lågaffektivt bemötande och individanpassat stöd är särskilt viktigt.

Korttidstillsyn (fritids) 9 § 7 LSS

Målgrupp

Barn med funktionshinder som har behov av korttidstillsyn utanför det egna hemmet. Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes behov och kan

beviljas från vårterminens slut det år ungdomen fyller 13 år till dess att ungdomen slutar gymnasieskolan. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med insatsen är att möjliggöra för föräldrar till barn med funktionsnedsättningar att studera eller förvärvsarbeta samtidigt som barnet har tillsyn.

Innehåll och genomförande

Ungdomen ges möjlighet till avkoppling, fritidsaktiviteter och socialt samspel. Aktiviteter sker både storgrupp samt individuella aktiviteter efter behov. Omvårdnads- och tillsynsbehov tillgodoses av personal.

Omfattning, intensitet

Ungdomsfritids har öppet efter behov, dock tidigast 06.00 fram till 18.00. Korttidstillsyn kan beviljas före och efter skolans slut, under lov dagar, studiedagar och längre lov så som sommarlov.

Utbildning

Personal inom korttidstillsyn har vanligtvis utbildning från barn- och fritidsprogrammet eller vård- och omsorgsprogrammet, med inriktning mot arbete med barn och unga med funktionsnedsättningar. Även annan relevant utbildning eller erfarenhet av människovårdande yrken är meriterande. Kunskap om lågaffektivt bemötande, strukturstöd och pedagogiskt arbete är särskilt viktigt i arbetet med målgruppen.

Bostad med särskild service (inklusive boende i familjehem) för barn 9 § 8 LSS

Målgrupp

Barn och unga upp till 21 år och som går gymnasiet som inte kan bo hos sina föräldrar eller barn och unga vars funktionsnedsättning medför att barnet eller ungdomen kräver omvårdnad av personal med särskild och kvalificerad kompetens. Ett skäl kan vara att barnet har ett omfattande medicinskt omvårdnadsbehov under dygnets alla timmar. Bostad med särskild service erbjuds fram till dess att gymnasieskolan upphör. Insatsen är även aktuell när skolan finns på annan ort än familjens bostadsort. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med insatsen är att ge möjlighet till en kompletterande varaktig uppväxtmiljö för barn och unga. Insatsen familjehem enligt LSS är inte tänkt att ges för att skydda barnet eller kompensera för bristande föräldraförmåga såsom är fallet i socialtjänstlagen (Socialstyrelsen 2020, stöd till barn och unga med funktionsnedsättning, handbok för handläggning och utförande av LSS-insatser).

Innehåll och genomförande

Familjehem är ett enskilt hem som på uppdrag av socialnämnden tar emot barn för stadigvarande vård och fostran och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt.

Planering görs tillsammans med barnet/ungdomen och föräldrarna om när och i vilken omfattning som barnet kan vistas i det egna hemmet. Barnet/ungdomen

och föräldrarna har vanligtvis regelbunden kontakt under tiden barnet bor i familjehemmet.

Insatsen är aldrig en ersättning för föräldraskapet utan är ett komplement. Föräldrar som behöver stöd i föräldrarollen har rätt att söka bistånd inom Socialtjänsten.

Lekebergs kommun har inga egna bostäder. Detta innebär att kommunen köper en plats på ett boende i en annan kommun. Planeringen av verkställigheten sker alltid i samråd och dialog med den enskilde och/eller företrädaren.

En bostad med särskild service ska vara så lik ett hem som möjligt. Personalen i verksamheten har, precis som familjehemsföräldrar, det praktiska ansvaret för omvårdnaden och för att barnens behov blir tillgodosedda. Föräldrar har i regel kvar vårdnaden och fattar viktiga beslut som rör barnet.

Barnen har oftast sina egna rum, men delar bland annat kök och vardagsrum med plats för lek eller andra aktiviteter. I insatsen ingår omvårdnad samt kultur och fritidsaktiviteter.

Planering görs tillsammans med barnet/ungdomen och föräldrarna om när och i vilken omfattning som barnet kan vistas i det egna hemmet. Barnet/ungdomen och föräldrarna kan ha regelbunden kontakt under tiden barnet bor i familjehemmet.

Föräldrar som behöver stöd i föräldrarollen har rätt att söka bistånd inom Socialtjänsten.

Omfattning, intensitet

Boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn och ungdom beviljas till dess att barnet/ungdomen slutat gymnasieskolan om det inte finns skäl för tidsbegränsning.

Utbildning

Innan ett familjehem kan ta emot ett barn enligt LSS (9 § 8) utreder socialnämnden familjehemmet för att säkerställa att det erbjuder en trygg, stabil och ändamålsenlig miljö. Utöver detta erbjuds familjehemsföräldrar ofta utbildning, handledning och stöd för att kunna möta barnets behov på ett professionellt sätt.

För personal som arbetar i bostad med särskild service krävs vanligtvis utbildning inom vård och omsorg, exempelvis från vård- och omsorgsprogrammet, samt kunskap om barns utveckling, funktionsnedsättningar, lågaffektivt bemötande och individuellt anpassat stöd.

Bostad med särskild service för vuxna 9 § 9 LSS

Målgrupp

Personer som inte klarar ett boende utan omfattande dagligt stöd i form av praktisk hjälp, stöd och tillsyn. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Syftet är att ge den enskilda ett boende där dennes behov av stöd och hjälp i vardagen tillgodosett. Därför är det också viktigt att bostaden ligger i en miljö som ger de boende förutsättningar att delta aktivt i samhällslivet.

Innehåll och genomförande

Bostad med särskild service för vuxna beviljas utan precisering av vilken boendeform det gäller. Behovet av boendeformen ska framgå av utredning och bedömning.

Den enskilde har eget hyreskontrakt. Bostaden har vanligtvis ett till två rum och kök/kokmöjligheter. Den enskilde kan ha husdjur i sin bostad under förutsättning att han/hon själv kan ta hand om husdjuret. I Lekebergs kommun finns det två LSS-boenden som båda är belägna i centralorten Fjugesta, gruppboestad och serviceboestad.

Gruppboestad och serviceboestad har fast bemanning. Serviceboestad innebär lägenheter geografiskt samlade. Personligt stöd ska ges i den omfattning brukarna behöver som bestäms vid upprättande av genomförandeplanen. Brukarna har tillgång till gemensamhetslokal nära de egna lägenheterna, som erbjuder möjlighet till samvaro och aktiviteter utifrån önskemål och intressen. Med personligt stöd avses till exempel personlig hygien, vardagssysslor i hemmet. Med socialt stöd avses till exempel förmedling av kontakter, delaktighet i samhället, kontakt med myndigheter.

Gruppboestad är lägenheter med gemensamhetsutrymme, och är till för personer som har ett så omfattande tillsyns- och omvårdnadsbehov att det behövs tillgång till personal dygnet runt. Bemanningen anpassas efter den enskildes individuella behov av personlig omsorg, hemmets skötsel, social samvaro samt kultur- och fritidsaktiviteter.

Omfattning, intensitet

Insatsen beviljas tillsvidare och följs upp regelbundet eller vid behov. Den enskildes behov av stöd och hjälp kan förändras och kan behöva omprövas för att ges möjligheten att byta eller flytta till annan bostad.

Utbildning

Personal inom bostad med särskild service har vanligtvis utbildning från vård- och omsorgsprogrammet, kompletterad med erfarenhet eller utbildning inom funktionsnedsättning, psykiatri och socialt arbete. Det är också vanligt att personalen har gått kurser i lågaffektivt bemötande, alternativ kommunikation samt socialpedagogik.

Annan särskilt anpassad bostad för vuxna 9 § 9 LSS (ingår i ovan beskrivna insats)

Målgrupp

Personer som är i behov av en bostadanpassad lägenhet.

Syfte

fysiska behov, bostadsanpassning.

Innehåll och genomförande

Med annan särskilt anpassad bostad avses en bostad med viss grundanpassning

utan fast grundbemanning. Omvårdnad ingår inte i denna boendeform, inte heller fritidsverksamhet och kulturella aktiviteter. Stöd och hjälp kan ges i boendet enligt LSS eller Socialtjänstlagen.

Omfattning, intensitet

Insatsen beviljas tills vidare och följs upp regelbundet eller vid behov.

Utbildning

Den personal som ger stöd har vanligtvis utbildning från vård- och omsorgsprogrammet, socialt arbete eller annan relevant utbildning.

Daglig verksamhet 9 § 10 LSS

Målgrupp

Personer som uppfyller personkretstillhörighet 1 eller 2 enligt LSS, är i yrkesverksam ålder över 18 år och under 67 år, saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Insatsen daglig verksamhet har som syfte att skapa meningsfull sysselsättning som ska bidra till personlig utveckling, stimulans, gemenskap samt främja delaktighet i samhället.

Innehåll och genomförande

Daglig verksamhet sker i första hand i grupp. Det finns fyra kommunala arbetsgrupper:

- Bangatan 10 (arbete tillsammans i små grupper men även självständigt, bland annat legojobb, hantverk, sinnesträning, pyssel, motion, återvinning).
- Fixargruppen (Legoarbete, biltvätt, renovera möbler)
- Café (På Bangatan 10 enklare servering för deltagare inom daglig verksamhet tex frukost, fika. Även enklare, mindre beställningar från kommunens egna verksamheter)
- Återbruket/Andra chans en (Återbruk och butik på återvinningscentralen. Testar funktionalitet på inlämnade saker, sorterar, rengör, prismärker, frontar i butik, försäljning i butik)

Inom verksamheten finns också en inriktning mot arbetsanpassning. Syftet är att kartlägga individens styrkor, behov och intressen med mål att skapa en personlig utvecklingsplan. Tillsammans med deltagaren arbetar vi med stegvis förflyttning. För vissa kan detta innebära förberedelser för extern praktik, övergång till lönearbete eller påbörjande av studier.

Utöver det finns externa platser på öppna arbetsmarknaden, i företag eller i övrig kommunal/offentlig verksamhet. Det är ett självständigt arbete, med stöd från en handledare. Den enskilde ska själv kunna ta sig till och från arbetet.

Daglig verksamhet kan erbjuda olika typer av aktiviteter, bland annat sinnesstimulerande miljöer genom ljus, ljud och känsel. Man har också mer produktionsinriktade arbetsuppgifter så som legoarbete, renovering och verksamheten på Återbruket. Personalen på den dagliga verksamheten utför

också personlig träning/egenvård efter delegering/anvisningar av sjuksköterska, arbetsterapeut eller sjukgymnast.

Den enskilde får en mindre ersättning vid deltagande på daglig verksamhet, så kallad habiliteringsersättning. Den enskilde får själv betala för lunch och fika samt en del av kostnaden för resorna till och från verksamheten.

Omfattning, intensitet

Daglig verksamhet erbjuds dagtid på vardagar. Arbetstiden anpassas efter personens behov och förmåga. Individuellt anpassade arbetstider kan förekomma.

Utbildning

Personal inom daglig verksamhet har vanligtvis utbildning från vård- och omsorgsprogrammet, barn- och fritidsprogrammet med inriktning socialt arbete eller annan relevant utbildning inom funktionsnedsättning, pedagogik eller social omsorg

Insatser inom Äldreomsorg (SoL)

Äldreomsorgen enligt socialtjänstlagen syftar till att främja trygghet, självständighet och delaktighet för äldre personer. Stödet ska anpassas efter individens behov, förutsättningar och önskemål, och ska i största möjliga mån bidra till ett självständigt liv i den egna bostaden

Hemtjänst

Målgrupp

Vuxna personer som av fysiska eller psykiska skäl har behov av stöd eller hjälp för att få sitt behov av personlig omvårdnad, hemmets skötsel och nödvändiga ärenden tillgodosett. Behovet kan vara tillfälligt eller långvarigt. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Syftet är att möjliggöra för den enskilde att bo kvar i hemmet så länge som möjligt. Syftet är också att stödja och verka för att den enskilde bibehåller sina funktioner och sin självständighet.

Innehåll och genomförande

Hemtjänst innefattar olika insatser:

- Trygghetslarm kan beviljas då det finns en oro för, eller behov av att kunna tillkalla personal, exempelvis vid fallrisk. Den enskilde får ett personligt larm som kan bäras i hemmet. Larmet är kopplat till en larmcentral som därifrån kan kontakta hemtjänstpersonal. Trygghetslarm kan erbjudas utan biståndsbeslut, men ingår ofta i ett biståndsbeslut då andra insatser provas samtidigt.
- Personlig omvårdnad kan avse stöd eller hjälp med exempelvis att äta eller dricka, på- och avklädning, den personliga hygien, förflyttning och toalettbesök.
- Andra insatser kan avse stöd eller hjälp med städ, tvätt, inköp, disk och bäddning. Hit hör också hjälp med att få hem färdiglagade matlådor (mattjänst). Det är viktigt att den enskilde utför de moment som denne fortfarande klarar av för att bibehålla självständighet.

Personalen utför insatserna för att stödja den enskilde att själv utföra momentet eller bidrar med kompenserande hjälp när den enskilde inte har någon förmåga att medverka.

Omfattning, intensitet

Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. Det kan variera mellan någon gång per vecka till flera gånger varje dag.

Utbildning

Personal inom hemtjänsten har vanligtvis utbildning från vård- och omsorgsprogrammet eller motsvarande vuxenutbildning, exempelvis undersköterskeutbildning. Det är också vanligt med vidareutbildning eller erfarenhet inom områden som demensvård, palliativ vård, rehabiliterande förhållningssätt och lågaffektivt bemötande.

Ledsagarservice

Målgrupp

Vuxna personer som på egen hand inte kan ta sig till och från aktiviteter. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Insatserna syftar till att möjliggöra delaktighet i samhällslivet och kontakter med andra.

Innehåll och genomförande

Ledsagning kan beviljas för att den enskilde ska kunna ta sig till och från dagverksamhet, från lägenhet i anslutning till dagcentralens matsal eller andra aktiviteter ute i samhället.

Ledsagning omfattar tiden från bostad till sjukhus/sociala/kulturella aktiviteter, tiden fram tills någon annan övertar ledsagaransvaret samt tiden för återresa till bostaden. Det åligger den enskilde att själv eller med stöd av annan ordna transportmedel.

Annan typ av ledsagning kan beviljas för att öka möjligheten att leva ett självständigt liv och motverka isolering, så som att bli oberoende av sin partners hjälp, exempelvis i samband med handling eller andra ärenden.

Omfattning, intensitet

Omfattningen för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. Insatsen kan beviljas för enstaka tillfällen eller under en längre tidsbegränsad period. Ledsagning i området kring den enskildes bostad utförs av hemtjänstpersonal, vanligen vardagar och dagtid.

Utbildning

Ledsagning genomförs till största delen av hemtjänstens personal. I vissa ärenden där det särskilt är viktigt att ledsagaren består av samma person verkställs insatsen av privatperson som är anställd som uppdragstagare av kommunen.

Avlösarservice i hemmet

Målgrupp

Insatsen riktar sig till personer med omfattande behov av vård, omsorg eller

tillsyn, som vårdas av anhörig och som inte kan vistas ensam i hemmet. Insatsen beviljas i regel inte då annan avlastande insats är beviljad. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med insatsen är att erbjuda anhöriga avlösning i omvårdnadsarbetet och bidra till att den enskilde ska kunna bo kvar hemma. Syftet är också att den anhöriga ska få återhämtning och därigenom bibehålla sina egna förmågor.

Innehåll och genomförande

Det stöd som ges under tiden för avlösningen är alltid knutna till vad den enskilde är i behov av och som den anhöriga normalt utför.

Omfattning, intensitet

Insatsens omfattning och tid varierar beror på den enskildes behov, vid enstaka tillfälle eller regelbundet. Insatsen kan maximalt beviljas med 8 timmar per månad. Avlösning i hemmet utförs dag och kväll på vardagar.

Utbildning

Avlösarservice utförs av personal ur hemtjänstgruppen.

Växelvård

Målgrupp

Personer med omfattande behov av omvårdnad och/eller tillsyn som vårdas av anhöriga och där anhöriga har behov regelbunden avlastning och där behovet inte kan tillgodoses med hjälp av andra insatser. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Växelvård kan bidra till att den enskilde kan bo kvar hemma längre än vad som annars hade varit möjligt. Växelvård kan även innebära möjlighet för den enskilde att rehabilitera och/eller bibehålla förmågor. Syftet är också att den anhöriga ska få återhämtning och därigenom bibehålla sina egna förmågor.

Innehåll och genomförande

Växelvården sker på korttidsboende. Enheten har omvårdnadspersonal dygnet runt som kan tillgodose den enskildes behov. Den enskilde får ett eget rum med badrum och har även möjlighet att vistas i gemensamma lokaler som matsal och tv-rum.

Omfattning, intensitet

Omfattningen av växelvård varierar beroende på den enskildes behov.

Växelvården avser regelbundet återkommande perioder av vård varvat med vistelse i den egna bostaden. Vistelsen på växelvårdsplatsen ska inte överstiga tiden hemma. Vanligaste tidsintervallen är att den enskilde spenderar en vecka på växelvården och en vecka hemma.

Utbildning

Personal som arbetar inom växelvård har vanligtvis utbildning från vård- och omsorgsprogrammet eller motsvarande vuxenutbildning, exempelvis som undersköterska. Det är också vanligt med specialisering eller erfarenhet inom områden som äldreomsorg, demensvård, palliativ vård, samt rehabiliterande

arbetsätt.

Korttidsplats

Målgrupp

Personer med omfattande behov av vård och/eller tillsyn som behöver tillgång till personal dygnet runt och som inte kan få sina behov tillgodosedda i sin bostad.

Insatsen riktar sig främst till personer som efter vård på sjukhus har ett behov av rehabilitering och träning eller bostadsanpassning, innan hemgång. Korttidsplats kan också beviljas till personer som vårdas i livets slutskede. Behovet ska inte kunna tillgodoses i det egna hemmet.

Syfte

Syftet med korttidsvård är att skapa trygghet och hjälpa individen till självständighet för att öka livskvaliteten för den enskilde och därmed minska risken för ett beroende av omsorgsinsatser. Kriterier för att beviljas korttidsvård är: när det efter sjukhusvistelse finns behov av rehabilitering som inte kan utföras i hemmet, när närstående behöver avlastning exempelvis vid vård i livets slutskede eller vid akuta situationer där den enskilde behöver utredas för vidare insatser.

Innehåll och genomförande

Den enskilde får ett eget rum med badrum och har även möjlighet att vistas i gemensamma lokaler som matsal och tv-rum. Under tiden som den enskilde vistas på enheten sker också en planering för eventuella fortsatta insatser som den enskilde behöver framöver.

Omfattning, intensitet

Insatsen är tidsbegränsad och insatsens längd beror på den enskildes behov.

Utbildning

Inom korttidsvården arbetar man i team. Teamet består av enhetschef, biståndshandläggare, sjuksköterska, arbetsterapeut, omvårdnadspersonal och fysioterapeut.

Särskilt boende

I Lekeberg kommun finns i två inriktningar: vårdboende inriktning somatik och demensboende, inriktning kognitionsnedsättning.

Målgrupp

Personer med omfattande omvårdnads- och trygghetsbehov (exempelvis personlig hygien, att äta, att klä av och på sig, förflyttningar) som inte kan tillgodoses i ordinärt boende med hemtjänstinsatser.

Personer med en utredd demenssjukdom eller påtagliga demensliknande symptom eller personer som lider av psykisk ohälsa eller upplever otrygghet som inte går att avhjälpa med kontinuerlig hemtjänst.

Syfte

Särskilt boende syftar till att ge den enskilde med omfattande vård- och omsorgsbehov med en säker och trygg omvårdnad.

Innehåll och genomförande

Särskilt boende avser ett stadigvarande boende där det finns en fast personalgrupp som bemannar boendet dygnet runt. Den enskilde har en egen lägenhet som ligger i anslutning till gemensamma lokaler så som matsal eller allrum. Där erbjuds möjligheter till samvaro och aktiviteter utifrån önskemål och intressen. Lägenheterna hyrs ut omöblerad, säng och madrass ingår. Den enskilde tar med egna möbler och personliga saker för att känna sig hemma.

På särskilt boende ska den enskilde ges möjlighet att bibehålla sina resurser och därför få stöd med att fortsättningsvis genomföra moment i vardagen utifrån egen förmåga.

Utbildning

På varje enhet arbetar omvårdnadspersonal, sjuksköterska och arbetsterapeut. Det finns också nära tillgång till läkare och sjukgymnast.

Insatser inom socialpsykiatri

Boendestöd**Målgrupp**

Vuxna personer med varaktiga psykiska funktionsnedsättningar som förorsakar stora svårigheter i vardagen. Målgruppen ska med stöd klara av ett eget boende och aktivt medverka i insatsen. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Boendestöd syftar till att stärka och utveckla den enskildes egna förmågor och resurser, så att den enskilde på sikt ska klara sin vardag avseende att ta hand om sin egen person, att ta hand om hemmet och att ha aktiviteter utanför hemmet på egen hand.

Innehåll och genomförande

Boendestöd har en stödjande/tränande inriktning och bygger på den enskildes delaktighet. Det avser att stödja den enskilde i dennes vardag, utförs i den enskildes hem. Det kan även handla om stöd för att kunna uträtta ärenden utanför hemmet, så som att handla, eller stöd med att kunna använda kollektivtrafik.

Boendestöd kan handla om den enskildes behov av färdighetsträning (lära, förbättra, utveckla), råd- och information (uppmuntra till förändring eller bibehållande av funktion), praktiskt stöd (praktiskt guida) eller emotionellt stöd (känslomässigt stödja via samtal).

Omfattning, intensitet

Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. Insatsen beviljas inte i tid utan utförs efter behov och kan därför vara föränderligt.

Utbildning

Personal som arbetar med boendestöd har vanligtvis utbildning från vård- och omsorgsprogrammet, socialpedagogisk utbildning eller annan eftergymnasial utbildning inom socialt arbete, psykiatri eller funktionsnedsättning

Kontaktperson

Målgrupp

Vuxna personer med varaktiga psykiska funktionsnedsättningar vilka förorsakar stora svårigheter i vardagen och där det sociala nätverket är begränsat. Personen kan exempelvis sakna eller ha ett glest nätverk av vänner, bekanta och närstående, sakna arbetsgemenskap samt ha en bristande förmåga att ta kontakt med andra. Insatsen kräver biståndsbeslut.

Syfte

Syftet med insatsen är att bryta isolering, främja delaktighet i samhällslivet samt tillgodose en meningsfull fritid.

Innehåll och genomförande

Insatsen kontaktperson är ett icke professionellt stöd som ges av en medmänniska som är en förebild i hantering av vardag samt fritids- och kulturaktiviteter.

Aktiviteterna ska utföras i närområdet. Med närområde menas en radie om tre mil från Lekebergs kommun.

Omfattning, intensitet

Omfattningen för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. Grunden är att den enskilde och kontaktpersonen träffas regelbundet samt däremellan har kontakt via telefon.

Utbildning

Kontaktpersonsuppdragen tillsätts av privatpersoner som erhåller ett uppdrag av Lekebergs kommun. Kontaktpersonen ska inte ingå i den enskildes hushållsgemenskap eller ha ett nära släktskap till den enskilde.

3. METODER I GENOMFÖRANDET VID INSATSER

I detta kapitel beskrivs metoder och strukturerade arbetssätt som kan användas i genomförandet av socialförvaltningens insatser.

Metoderna används inom socialförvaltningens öppenvård och kan tillämpas inom ramen för olika insatser, både med och utan biståndsbeslut. Val av metod eller görs utifrån den enskildes behov.

Metoder

Återfallsprevention (ÅP)

Målgrupp

Ursprungligen utvecklades återfallsprevention för vuxna med alkoholproblem. Idag används metoden även för ungdomar, och med missbruk och beroendeproblem som rör narkotika, läkemedel, tobak och spel

Syfte

Att ge klienten teoretiska- och praktiska kunskaper om riskbruk och

beroendetillstånd samt postakut abstinens. Att kartlägga klientens riskfaktorer (för återfall).

Innehåll och genomförande

Återfallsprevention är en form av kognitiv beteendeterapi (KBT) och bygger på social inlärningsteori och kognitiv psykologi. Insatsen förutsätter nykterhet och drogfrihet som säkerställts genom drogtestning.

Programmet är strukturerat och manualbaserat. Genomförandet är fördelat på 10 sessioner och utförs genom föreläsningar, övningar och hemuppgifter, enskilt eller i grupp och med följande innehåll; hjärnans belöningssystem och postakut abstinens, hantering av sug och tankar på substanser och spel, problemlösning, hantering av socialt tryck och stöd i att välja umgänge, uppnå en balanserad livsstil, att förhålla sig till yttre omständigheter och identifiera varningssignaler. En avslutande session handlar om vidmakthållande så att genomförd beteendeförändring kan bestå och att den enskilde kan praktisera detta vidare av egen kraft.

Omfattning, intensitet

Återfallsprevention ges vanligen en gång per vecka i cirka 45–60 minuter för enskilda samtal eller under två timmar om det är behandling i grupp.

Utbildning

Öppenvårdsbehandlare som genomgått grundutbildning/kursledarutbildning

Stödjande samtal med KBT-inspirerat förhållningssätt

Målgrupp

Personer med skadligt bruk och beroende. Arbetsättet kan vara lämplig även vid samsjuklighet.

Syfte

Syftar till att den enskilde ska bibehålla sin nykterhet och drogfrihet över tid. Den enskilde skall få ökad självkänedom, förståelse för sina beteenden och kunskap om hur dessa påverkas.

Innehåll och genomförande

Kognitiv beteendeterapi handlar om hur tankar påverkar känslor och beteenden samt hur dessa samverkar med varandra kontinuerligt. KBT har ett strukturerat upplägg. En beteendeanalys görs för att se vad som utlöser problemen och även identifiera vad som gör att ett beteende kvarstår.

Interventioner för beteendeförändring sker utifrån en tydlig målsättning efter överenskommelse mellan klient och behandlare. Beteendexperiment kan ge klienten nya erfarenheter och nya förhållningssätt kan testas och följas upp. Beteendeaktivering kan vara starten på en mer genomgripande förändring. Hemuppgifter är en naturlig del av behandlingen och processen är pågående i klientens vardag.

Omfattning, intensitet

KBT-behandlingen sker vanligen med ett samtal i veckan. Behandlingstiden är individuellt upplagd, utifrån problematik.

Utbildning

Utförs av öppenvårdsbehandlare som genomgått introduktionsutbildning/orienteringsutbildning (50 h) i KBT och arbetar utifrån KBT-inspirerade metoder med stöd av strukturerade samtalsmodeller. Finns även behandlare med steg 1, KBT.

CRA (Community Reinforcement Approach)

Målgrupp

Personer över 18 år med skadligt bruk och beroende. Metoden är även lämplig vid samsjuklighet, såsom samtidig psykisk ohälsa.

Syfte

Att stödja individen i att uppnå och bibehålla nykterhet och drogfrihet genom att stärka alternativa och positiva beteenden som kan ersätta substansbruket.

Innehåll och genomförande

CRA är en manualbaserad och strukturerad metod som bygger på beteendeterapeutiska principer. Fokus ligger på att förändra individens livssituation genom att öka motivationen till förändring och förstärka de delar av vardagen som bidrar till ett liv utan alkohol eller droger. Innehållet i behandlingen kan omfatta funktionsanalyser, kommunikationsfärdigheter, beteendeaktivering, problemlösning, färdigheter för att hantera känslor och stöd i att hitta meningsfull sysselsättning. Behandlingen ges individuellt eller i grupp, och hemuppgifter är en naturlig del av arbetet. Under behandlingens gång sker regelbunden uppföljning av nykterhet och drogfrihet genom drogtestning.

Omfattning, intensitet

Omfattningen anpassas efter den enskildes behov och målsättning.

Utbildning

Insatsen utförs av behandlare vid öppenvården som genomgått utbildning i CRA enligt metodens manual och arbetar i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer för evidensbaserad praktik.

A-CRA (Adolescent Community Reinforcement Approach)

Målgrupp

Ungdomar och unga vuxna mellan 13 och 21 år med skadligt bruk och beroende. Metoden är även lämplig vid samsjuklighet, såsom samtidig psykisk ohälsa.

Syfte

Att stödja ungdomar och unga vuxna i att uppnå och bibehålla nykterhet och drogfrihet genom att stärka alternativa och positiva beteenden samt främja en hälsosam livsstil.

Innehåll och genomförande

A-CRA är en manualbaserad och strukturerad behandlingsmetod som bygger på beteendeterapeutiska principer. Fokus ligger på att förändra livssituationen hos

ungdomar och unga vuxna genom att öka motivationen till förändring och förstärka de delar av vardagen som bidrar till ett liv utan alkohol eller droger. Behandlingen omfattar individuella sessioner med ungdomen eller den unga vuxna, sessioner med vårdnadshavare samt gemensamma sessioner när det är relevant. Innehållet kan omfatta funktionsanalyser, kommunikationsfärdigheter, beteendeaktivering, problemlösning och återfallsprevention. Rollspel används för att öva färdigheter, och hemuppgifter är en naturlig del av behandlingen. En viktig komponent är användningen av en "tillfredsskala" för att skatta nöjdhet inom olika livsområden och mäta utvecklingen under behandlingens gång. Behandlingen anpassas efter individens behov och kan integreras i andra pågående behandlingsprogram.

Omfattning, intensitet

Omfattningen anpassas efter den enskildes behov och målsättning.

Utbildning

Insatsen utförs av behandlare vid öppenvården som genomgått utbildning i A-CRA enligt metodens manual och arbetar i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer för evidensbaserad praktik.

MI – Motiverande samtal

Målgrupp

Barn, unga och vuxna som upplever svårigheter i sin livssituation och där det finns behov av stöd för att stärka motivation till förändring. Metoden kan användas inom olika problemområden, exempelvis vid skadligt bruk och beroende, psykisk ohälsa, våld i nära relation, föräldraskap eller andra former av psykosocial problematik.

Syfte

Att stödja individens egen motivation och delaktighet i förändringsprocesser genom ett empatiskt och utforskande samtalsförhållningssätt som tar sin utgångspunkt i den enskildes mål och förutsättningar.

Innehåll och genomförande

Motiverande samtal (MI – Motivational Interviewing) är en samtalsmetod som används för att stödja individer i att utforska och stärka sin motivation till förändring. Samtalet bygger på samarbete, acceptans och respekt för individens autonomi. Fokus ligger på att utforska och förstärka den enskildes egna skäl, mål och drivkrafter till förändring, snarare än att konfrontera eller ge direkta råd.

MI kan användas som ett inledande stöd i olika typer av insatser och sammanhang, men även integreras som förhållningssätt i pågående stöd- och förändringsarbete. Samtalen är strukturerade men individanpassade och utformas i den takt och omfattning som den enskilde är mottaglig för.

Omfattning, intensitet

Omfattningen anpassas efter den enskildes behov och målsättning.

Utbildning

Utförare av metoden har genomgått utbildning i motiverande samtal enligt

metodens grundprinciper och arbetar i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer för evidensbaserad praktik.

rePULSE – träning i känsla, tanke och handling

Målgrupp

Barn, unga och vuxna (från cirka 5 år) som har svårigheter med impuls kontroll, känsloreglering, problemlösning eller sociala färdigheter.

Syfte

Metoden syftar till att stärka individens förmåga att förstå och hantera känslor, reglera impulser samt utveckla social kompetens. Syftet är att ge strategier för ökad självkontroll och bättre samspel.

Innehåll och genomförande

Metoden är manualbaserad och genomförs individuellt. Samtalen innehåller psykoedukativa moment och övningar inom tre områden: mognadsutveckling, känslokunskap och social färdighetsträning. Fokus ligger på att reflektera över känsla–tanke–handling och träna nya strategier i vardagen.

Omfattning, intensitet

Vanligtvis 10 samtal, cirka 60 minuter per vecka. Anpassningar kan göras efter behov.

Utbildning

Grundutbildning i rePULSE (3 dagar) krävs.

Funktionell familjeterapi (FFT)

Målgrupp

Barn och ungdomar i åldern 11–18 år i Lekebergs kommun, som uppvisar utagerande eller antisocialt beteende såsom kriminalitet, missbruk, svårigheter i skolan, relationskonflikter eller annan problematik som påverkar samspelet i familjen.

Syfte

Syftet med FFT är att genom stöd till hela familjen minska konflikter, öka kommunikationen och skapa långsiktiga förändringar i relationer och beteenden. Målet är att stärka skyddsfaktorer i ungdomens närmiljö, öka samarbetsförmåga och ansvarstagande samt förebygga placeringar utanför hemmet.

Innehåll och genomförande

Funktionell familjeterapi är en manualbaserad, strukturerad behandlingsmetod som ges av utbildade FFT-terapeuter i socialtjänstens öppenvård. Arbetet genomförs tillsammans med hela familjen och består av tre faser:

1. **Motiveringsfas:** Fokus ligger på att bygga allians, minska motstånd, skapa tillit och öka motivationen till förändring.

2. **Beteendeförändringsfas:** Terapeuten tränar familjen i konkreta färdigheter som kommunikation, problemlösning och konflikthantering. Arbetet utgår från positiva omformuleringar av beteenden och ett icke skuldbeläggande förhållningssätt.
3. **Vidmakthållande fas:** Syftar till att stärka de förändringar som uppnåtts, samt integrera strategier och förhållningssätt för att familjen ska klara sig på egen hand.

Behandlingen ges i familjens hem eller annan lämplig miljö och innehållet i varje session är mål- och strukturstyrt. Ett behandlingsupplägg omfattar vanligtvis mellan 8 och 30 sessioner. Varje session dokumenteras och utvärderas. Genomförandeplan upprättas i samverkan mellan familjen, socialtjänsten och behandlaren.

FFT är en evidensbaserad behandlingsmetod som bygger på forskning från 1970-talet och framåt. I Socialstyrelsens nationella riktlinjer för missbruks- och beroendevård rekommenderas FFT som öppenvårdsinsats för att förebygga fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott. Svenska RCT-studier visar att FFT har likvärdig eller bättre effekt jämfört med traditionella insatser. Metoden används idag i ett flertal svenska kommuner och lyfts även av Barn- och ungdomspsykiatrien som ett verksamt alternativ vid ungdomars beteendeproblem.

Omfattning, intensitet

FFT består vanligtvis av 12–30 behandlingstillfällen à cirka 60 minuter. Behandlingens längd och intensitet anpassas efter familjens behov och följs upp löpande under hela processen.

Utbildning

FFT-terapeuter i Lekebergs kommun har genomgått grundutbildning via Stiftelsen Funktionell Familjeterapi Sverige. Utbildningen omfattar sex dagar och följs av regelbunden handledning under två år. Sessioner filmas som en del i handlednings- och kvalitetssäkringsarbetet. Efter avslutad handledningsperiod (2 år) kan behandlaren bli certifierad FFT-terapeut.

4. INSATSER GENOM SAMVERKAN OCH SAMVERKANSFORMER

Följande insatser och samverkansformer utgör förebyggande och stödjande arbete som bedrivs i samverkan med andra aktörer eller som öppen verksamhet (inom egen förvaltning). De är inte individuella insatser enligt socialtjänstlagen och omfattas därför inte av behovsprövning.

Familjecentralen

Utökat hembesöksprogram vid barnhälsovården

Målgrupp

Förstagångsföräldrar med barn omkring 8 månaders ålder, folkbokförda i

Lekebergs kommun. Och/eller barn som utifrån kända riskfaktorer löper en förhöjd risk att utvecklas ogynnsamt.

Syfte

Syftet med det utökade hembesöksprogrammet är att främja barnets utveckling, stärka föräldraskapet och bidra till trygg anknytning. Besöket syftar också till att skapa kännedom om kommunens stödresurser samt erbjuda tidigt stöd vid behov.

Innehåll och genomförande

Hembesöket sker i samverkan mellan barnhälsovården (BVC) och socialtjänstens öppenvård / familjecentralen. En behandlare från öppenvården, som också arbetar 50 % på familjecentralen, deltar vid besöket tillsammans med BVC-sköterska. Besöket sker i familjens hemmiljö och utformas utifrån barnets och familjens situation, behov och önskemål.

Samtalen rör ofta barnets utveckling, vardagsrutiner, relationer i familjen och föräldrarnas frågor eller funderingar. Besöket ger även möjlighet att informera om föräldrautbildningar, öppen förskola och andra tillgängliga insatser inom kommunen.

Omfattning, intensitet

Ett hembesök vid 8 månaders ålder. Kan vid behov följas upp genom ytterligare stödinsatser inom familjecentralen eller öppenvården.

Utbildning

Hembesöken genomförs av BVC-sköterska tillsammans med behandlare från öppenvården (kurator på familjecentralen) med relevant utbildning och erfarenhet av att arbeta med barn och föräldrar i tidiga familjelivsskeden.

Öppna förskolan 0–6 år

Målgrupp

Föräldrar eller annan omsorgsperson med barn i åldern 0–6 år, bosatta i Lekebergs kommun.

Syfte

Syftet med öppen förskola är att erbjuda en trygg och stimulerande mötesplats för barn och föräldrar. Verksamheten stärker barns utveckling genom lek, sång och samspel, samtidigt som den ger föräldrar möjlighet till stöd i sitt föräldraskap och kontakt med andra vuxna i liknande livssituation.

Innehåll och genomförande

Den öppna förskolan är en del av Lekebergs familjecentral och drivs i samverkan mellan kommunens förskoleverksamhet, barnhälsovård och socialtjänst. Verksamheten är kostnadsfri och bygger på frivilligt deltagande.

Innehållet utformas utifrån barns behov av lek, kreativitet och språklig stimulans, samt föräldrars behov av stöd och gemenskap. I verksamheten erbjuds bland annat sångstunder, skapande aktiviteter, tematräffar och möjlighet till samtal med professionella inom familjecentralens verksamhet. Även riktade aktiviteter som Babycafé, Rörelseaktiviteter (exempelvis Miniröris), samt samverkan med bibliotek och logoped förekommer.

Omfattning, intensitet

Öppen förskola har fasta öppettider varje vecka. Deltagande sker när det passar den enskilde och kan variera över tid. Aktuella öppettider och aktiviteter annonseras på kommunens hemsida och via familjecentralen.

Utbildning

Verksamheten leds av personal med förskollärarytbildning tillsammans med kurator/behandlare från öppenvården. Familjecentralens samlade kompetens finns tillgänglig för frågor, samtal och vägledning.

Språkstöd/Samhällsinformation

Målgrupp

Utrikesfödda föräldrar med barn 0–6 år bosatta i Lekebergs kommun.

Syfte

Syftet med språkstöd och samhällsinformation är att främja delaktighet, integration och trygghet i föräldraskapet för utrikesfödda föräldrar. Genom att erbjuda språkstöd och kunskap om samhället stärks föräldrars förutsättningar att förstå och ta del av det svenska välfärdssystemet och barnets rättigheter.

Innehåll och genomförande

Insatsen ges som en del av verksamheten på öppna förskolan vid familjecentralen där individ- och familjeomsorgen är en del av i samverkan. Information ges kring hur det svenska samhället fungerar, med fokus på föräldraskap, barnomsorg, skola, vård, rättigheter och skyldigheter. Innehållet anpassas efter deltagarnas behov och språkstöd ges löpande under träffarna.

Verksamheten sker i samverkan med exempelvis SFI och andra samhällsaktörer. Deltagarna får möjlighet att ställa frågor, diskutera och ta del av praktisk information som kan underlätta vardagen som förälder i Sverige.

Omfattning, intensitet

Sker vid återkommande tillfällen under året inom ramen för familjecentralens verksamhet. Deltagandet är frivilligt och kostnadsfritt.

Utbildning

Leds av personal med erfarenhet av arbete med integration och föräldraskapsstöd, i samverkan med pedagoger och annan sakkunnig personal från exempelvis SFI, elevhälsa eller förskola.

Samverkan inom socialförvaltningen

Kognitiva Stödteamet

Målgrupp

Till för individer med kognitiv svikt och demenssjukdom och deras anhöriga.

Syfte

Det kognitiva stödteamet (KST) är ett multiprofessionellt stödteam som arbetar för att stärka stödet till personer med demenssjukdom eller kognitiv svikt. Syftet är att möjliggöra en tidig och samordnad insats för att säkerställa ett individuellt anpassat och adekvat stöd.

Innehåll och genomförande:

I Lekeberg utförs insatserna av sjuksköterska, undersköterska, arbetsterapeut och biståndshandläggare. Genom att arbeta personcentrerat och i nära samverkan med andra aktörer inom vård och omsorg, strävar kognitiva stödteamet efter att skapa en trygg och hållbar vårdkedja för personer med kognitiv svikt och deras anhöriga.

Omfattning, intensitet:

Insatsen sker i omfattning och intensitet utefter individen och dess anhöriges behov.

Utbildning:

Sjuksköterska, undersköterska, arbetsterapeut och biståndshandläggare

Dag- och hemrehabilitering

Målgrupp

Till för individer som är 65 år och äldre, eller som av fysioterapeut och arbetsterapeut bedöms ha behov av rehabilitering.

Syfte

Insatser som ska bidra till att en person med förvärvad funktionsnedsättning, utifrån dennes behov och förutsättningar, återvinner eller bibehåller bästa möjliga funktionsförmåga samt skapar goda villkor för ett självständigt liv och ett aktivt deltagande i samhällslivet

Innehåll och genomförande:

I Lekeberg utförs rehabilitering primärt av arbetsterapeut, fysioterapeut eller undersköterska från dag- och hemrehabteamet. Arbetsterapeut finns i kommunen men är verksam både inom kommunal och regional primärvård. Fysioterapeut tillhör vårdcentral.

Omfattning, intensitet:

Insatsen sker i omfattning och intensitet utefter vad arbetsterapeut eller fysioterapeut bedömer att individen har behov av.

Utbildning:

Arbetsterapeut, fysioterapeut eller undersköterska.

Seniorkraft

Målgrupp

Individer som är 65 år eller äldre, önskar mer social samvaro och vill förskjuta ohälsa.

Syfte

Prova på olika fysiska och sociala aktiviteter och möjlighet att få mer kunskap om hälsa och eventuellt upptäcka ohälsa.

Innehåll och genomförande

I Lekebergs kommun genomförs Seniorskraft varje höst i samverkan mellan kommun, vårdcentral, RF-SISU, Sydnärkes folkhälsoteam och lokala föreningar och verksamheter. Som deltagare i Seniorskraft ges möjlighet att få mer kunskap om den egna hälsan och eventuellt upptäcka ohälsa. Vid uppstart får individen fylla i en enkät med frågor om den egna hälsan. Individen kallas även till vårdcentral för att göra en hälsokoll bestående av olika tester. Resultat från hälsoenkät och hälsokoll skapar en personlig hälsoprofil som utgångspunkt i att bibehålla eller förbättra hälsa.

Varje deltagare erbjuds individuella motiverande samtal (MI) med utbildad samtalsledare. Samtalen är ett att med stöd av samtalsledare, diskutera hur individen kan förbättra levnadsvanor för en bättre hälsa. Samtalen utgår ifrån svar i enkäten. Under träffarna som sker i grupp, får individerna testa olika fysiska och sociala aktiviteter och bjuds på fika.

Omfattning

Pågår under 15 veckor.

Utbildning

Gruppledare är omvårdnadspersonal från kommunens socialförvaltning. Hälsokollen utförs av vårdcentralen och MI-samtalsledare utför MI-samtal.

Efter barnförhöret, krisstöd

Målgrupp

Riktat sig till familjer bosatta i Lekebergs kommun där ett barn har varit på polisförhör på Barnahus med anledning av misstanke om barnmisshandel i hemmet. Krisstödet erbjuds i direkt anslutning till förhöret och är en arbetsmodell som utförs av individ- och familjeomsorgen.

Syfte

Syftet med insatsen är att omedelbart efter ett barnförhör ge stöd och information till både barnet och vårdnadshavarna. Barnet ska få tydlig och anpassad information om att våld aldrig är acceptabelt, medan vårdnadshavare ges kunskap om barns reaktioner och behov i samband med våld i nära relationer. Insatsen syftar till att ge hela familjen ett första krisstöd, minska oro och skapa förutsättningar för vidare hjälp. Modellen utgår från barnets perspektiv och syftar till att förhindra att barnets upplevelse och behov hamnar i skymundan.

Innehåll och genomförande

Krisstödet inleds samma dag som barnförhöret äger rum. Föräldrarna kallas till ett kort informationsmöte på socialförvaltningen efter barnets förhör. Därefter görs ett hembesök senare samma dag, där hela familjen får möjlighet till samtal i en trygg miljö. Syftet med samtalet är att skapa förståelse, ge stöd och möta barnets reaktioner. Dagen efter genomförs en uppföljning via telefon eller fysiskt besök för att följa upp hur familjen mår, och för att erbjuda fortsatt kontakt eller andra

stödinsatser vid behov. Genomförandet sker utifrån barnets ålder och utvecklingsnivå och kan anpassas efter familjens situation.

Omfattning, intensitet

Krisstödet ges i tre steg: informationsmöte med föräldrarna, hembesök samma kväll, samt uppföljning dagen efter. Mötet och hembesöket varar vanligtvis omkring 60 minuter vardera. Om fortsatt stöd önskas av familjen görs en ny bedömning i samråd med socialtjänsten.

Utbildning

Insatsen genomförs av personal inom socialtjänstens öppenvård som har genomgått utbildning i modellen *Efter barnförhöret*, framtagen av Stiftelsen Allmänna Barnhuset. Även socialsekreterare kan genomföra insatsen.

Anhörigstöd via Webbportalen "En bra plats"

Målgrupp

Personer som stöttar eller vårdar en närstående, till exempel förälder, barn, partner eller vän, oavsett ålder. Stödet riktar sig till anhöriga som söker kunskap, utbyte och gemenskap digitalt och anonymt, utan krav på fysisk närvaro.

Syfte

Att erbjuda ett lättillgängligt och förebyggande stöd till anhöriga i olika livssituationer. Syftet är att minska känslor av ensamhet, ge möjlighet till erfarenhetsutbyte och erbjuda information och vägledning i anhörigrollen.

Innehåll och genomförande

Anhörigstöd ges genom den digitala plattformen *En bra plats*, som kommunen erbjuder kostnadsfritt. Portalen innehåller ett kunskapscenter, chattfunktioner, erfarenhetsforum och möjlighet att komma i kontakt med andra i liknande situation. Användaren är anonym och väljer innehåll utifrån sina egna behov.

Omfattning, intensitet

Stödet är tillgängligt dygnet runt via webben. Användaren avgör själv omfattningen utifrån behov och intresse.

Utbildning

Plattformen modereras av sakkunniga inom området.

Samverkan mellan socialförvaltningen och barn- och utbildningsförvaltningen

Skolsocialt team

Målgrupp

Barn och unga i grundskolan i Lekebergs kommun som är i behov av tidigt stöd för att främja skolnärvaro, bryta negativ utveckling, minska problematisk skolfrånvaro

eller stävja normbrytande beteende. Insatsen ges som en del av skolans arbete i samverkan med socialtjänsten.

Syfte

Att genom tidigt och tillitsfullt samarbete mellan skola och socialtjänst främja trygghet, studiero och närvaro i skolan. Målet är att ge barn och unga likvärdiga livschanser och stärka föräldrars möjlighet att vägleda sina barn.

Innehåll och genomförande

Skolsociala teamet arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande på individ- och gruppnivå. Teamet består av en personal med pedagogisk bakgrund och en med behandlande bakgrund. Arbetet sker i nära samarbete med skolornas lokala elevhälsoteam, under ledning av rektor / chef för elevhälsan.

Exempel på insatser är relationsbyggande samtal, stöd i hemmet, fritidsaktiviteter och arbete med att motverka normbrytande beteende. Alla insatser följs upp regelbundet, och kan vid behov samordnas med öppenvårdens insatser.

Omfattning, intensitet

Insatsernas omfattning varierar utifrån individens behov och beslutas i samråd mellan den Samlade elevhälsan, skolsocialt team och i vissa fall IFO.

Utbildning

Teamet består av personal med lämplig utbildningsbakgrund och erfarenhet av fältet. Samtliga har relevant yrkeserfarenhet och insyn i både skolans och socialtjänstens arbete.

Samverkan mellan socialförvaltningen och Regionen

Familjerådgivning

Målgrupp

Personer som är 18 år och äldre och som upplever svårigheter i par- eller familjerelation, eller som är separerade.

Syfte

Att genom samtal ge stöd i syfte att förbättra relationer och kommunikation inom familjen eller mellan par samt att underlätta hantering av konflikter och förändringar i relationer.

Innehåll och genomförande

Familjerådgivning erbjuds genom samtal med utbildad familjerådgivare. Samtalen utgår från par- eller familjens situation och fokuserar på relation, kommunikation och samspel. Insatsen ges utan behovsprövning och kontakt tas direkt med familjerådgivningen.

Familjerådgivning är en samverkansinsats där Lekebergs kommun hänvisar till och samarbetar med Region Örebro län för att möjliggöra tillgång till stöd i par- och familjerelationer. Den utförs utan behovsprövning och utan kommunalt biståndsbeslut.

Omfattning och intensitet

Antalet samtal och samtalsfrekvens anpassas utifrån behov i dialog med familjerådgivaren. Förstagångssamtal är vanligtvis längre och därefter planeras fortsatt kontakt gemensamt.

Kompetens och utbildning

Familjerådgivningen utförs av familjerådgivare med beteendevetenskaplig grundutbildning, exempelvis socionom eller psykolog, samt vidareutbildning inom familjeterapi, psykoterapi eller motsvarande samtalsmetodisk kompetens.

5. INSATSER AV ÖVRIGA VERKSAMHETER INOM SOCIALFÖRVALTNINGEN

Arbetsmarknad- och integrationsenheten

Socialförvaltningen ansvarar även för arbetsmarknad- och integrationsenheten. Enhetens verksamhetsområden utgör inte individuella insatser enligt socialtjänstlagen, utan bedrivs inom ramen för kommunala ansvarsområden och omfattas därför inte av behovsprövning enligt SoL.

Coachingteamet

Målgrupp

Insatsen riktar sig till medborgare i Lekebergs kommun i åldern 19 – 67 år som är i behov av samordnad rehabilitering. Invånaren står utan arbete och uppbär försörjningsstöd, ersättning från Försäkringskassan eller är helt utan försörjning.

Invånare som remitteras till Coachingteamet ska vara redo för arbetsförberedande insatser samt ha en vilja att delta och tro sig ha förmåga att arbeta eller studera på sikt. Initialt kunna delta på möte/aktivitet/arbetsträning en gång i veckan för att sedan stegra aktivitetsnivån. En förutsättning för deltagande är att det sker kontinuerliga stegförflyttningar. Insatsen finansieras delvis av Samordningsförbundet Lekeberg/Örebro (Finsam).

Syfte

Syftet med Coachingteamet i Lekeberg är att vara en förstegsverksamhet med låg tröskel för individer långt ifrån arbetsmarknaden som inte hittar sin plats inom Arbetsförmedlingens eller Arbetsmarknadsenhetens utbud. Syftet är att möjliggöra och stimulera till adekvata och mätbara stegförflyttningar som förbättrar förmågan till arbete och/eller studier.

Innehåll och genomförande

Arbetsträning, motiverande och vägledande samtal, workshops/ föreläsningar inom ex områdena arbetsmarknadskunskap, hälsa och vardagsekonomi. Stöd i att skriva ansökningshandlingar, söka arbete eller studier. Utreda eventuella anpassningsbehov i kommande arbetsliv.

Omfattning, intensitet

Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. En planering varvar enskilda motiverande samtal med insats i grupp och arbetsträning ute hos lämplig

arbetsgivare. Omfattningen kan vara låg från start men tanken är att den ska stegra och att man ska landa i en uppfattning om individens totala förmåga under insatsens gång.

Utbildning

Ingen utbildning krävs för att delta i insatsen. Personalen/utföraren har för uppdraget lämplig utbildning vilken varierar.

Jobb och praktikcenter

Målgrupp

Insatsen riktar sig till arbetssökande medborgare i Lekebergs kommun 19-67år. Individen har behov av stöd i att hitta, få och behålla en anställning eller utbildning.

Syfte

Syftet och målet är att arbetssökande medborgare i Lekebergs kommun ska uppnå egenförsörjning via arbete eller studier. Målet är också att resultatet blir hållbart och att individen slipper återgå till någon typ av offentlig försörjning.

Innehåll och genomförande

Praktik, motiverande och vägledande samtal, workshops/ föreläsningar inom ex områdena arbetsmarknadskunskap, hälsa och vardagsekonomi. Stöd i att skriva ansökningshandlingar, söka arbete eller studier.

Omfattning, intensitet

Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. En planering varvar enskilda motiverande samtal med insats i grupp och praktik ute hos lämplig arbetsgivare. Utgångspunkten är att insatsen är på heltid men undantag finns om arbetsförmågan redan är utredd och fastställd till annan omfattning.

Utbildning

Ingen utbildning krävs för att delta i insatsen. Personalen/utföraren har för uppdraget lämplig utbildning vilken varierar.

Kommunala aktivitetsansvaret (KAA)

Målgrupp

Unga individer mellan 16-20år som varken arbetar eller studerar.

Syfte

Syftet är att i den mån det är möjligt, motivera ungdomen att återgå till och slutföra sina gymnasiestudier. Om det inte är möjligt stöttas ungdomen i att i stället söka och erhålla arbete eller annan värdefull sysselsättning.

Innehåll och genomförande

Studiemotiverande och vägledande samtal. Stötta till eventuellt psykosocialt stöd. Praktik. Stöd i arbetssökande.

Omfattning, intensitet

Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes behov. En planering varvar

enskilda motiverande samtal med insats i grupp och praktik ute hos lämplig arbetsgivare.

Utbildning

Ingen utbildning krävs för att delta i insatsen. Personalen/utföraren har för uppdraget lämplig utbildning vilken varierar.

Verkställande ungdomstjänst

Målgrupp

Ungdomar dömda till ungdomstjänst. Uppdrag från socialtjänsten.

Syfte

Vara socialtjänsten behjälpliga i att hitta plats där ungdomen kan avtjäna ungdomstjänst. Stöd i att följa upp avtjänade timmar.

Innehåll och genomförande

Efter uppdrag från socialtjänsten letar Ami fram en plats för utförande/avtjänande av dömda timmar. AMI följer upp huruvida timmarna avtjänas enligt plan. AMI äger inte eller ansvarar inte för ärendet utan hittar endast platsen och följer upp utförandet. Därefter rapporterar Ami till socialtjänsten vilken ansvarar för ärendet.

Omfattning, intensitet

Tiden för insatsen varierar beroende på den enskildes dom.

Utbildning

Ingen utbildning krävs för att delta i insatsen. Personalen/utföraren har för uppdraget lämplig utbildning vilken varierar.

Feriejobb

Målgrupp

Ungdomar födda 16år innan 1 juli innevarande år och som inte fyllt 18 1 juli innevarande år.

Syfte

Syftet är att erbjuda ungdomar en arbetslivserfarenhet för att stärka dessa i framtida arbetssökande. Insatsen är också en del i den kommunala kompetensförsörjningsplanen. Vi vill locka unga att söka sig till kommunens olika verksamheter i framtiden.

Innehåll och genomförande

Varje år får kommunens alla verksamheter anmäla intresse att ta emot ungdomar för feriejobb under kommande sommar. AMI sköter sedan rekryteringsprocessen i sin helhet och förser alla verksamheter med det antal ungdomar man anmält att man kan ta emot med hänsyn till budget.

Omfattning, intensitet

Varje ungdom erbjuds 80 timmars arbete i någon av de kommunala verksamheterna någon gång under sommarlovet. De 80 timmarna kan vara

förlagda på olika sätt beroende av verksamhetens behov, normen är heltidsarbete under två veckor.

Utbildning

Ingen utbildning krävs för att delta i insatsen. Personalen/utföraren har för uppdraget lämplig utbildning vilken varierar.

Språkpraktik

Målgrupp

Individer som är inskrivna på SFI men som har svårt att tillgodogöra sig utbildningen via ordinarie klassrumsundervisning. Individer av kompletterande insats för att lära sig tillräckligt bra svenska för att integreras och bli anställningsbar.

Syfte

Syftet är att individer ska lära sig tillräckligt bra svenska för att främja integration och att bli anställningsbara.

Innehåll och genomförande

Språkpraktik parallellt med ordinarie klassrumsundervisning. Att ge individer ett sammanhang att öva svenska språket genom att prata och lyssna. Med fördel kan praktiken ske på en arbetsplats som individen också vill arbeta inom i framtiden. Praktiken ger då också möjlighet att träna svenska språket kopplat till specifikt yrke.

Omfattning, intensitet

Planering görs mellan lärare inom SFI, personal på AMI, arbetsgivare och individen. Planen i sin helhet ska vara heltid men det är varje individs behov som styr i vilken omfattning de olika momenten sker. Det ska passa med SFI:s schema och med verksamhetens möjlighet att ta emot. Varje individs planering är därmed unik.

Utbildning

Individen ska vara inskriven på SFI. Personalen/utföraren har för uppdraget lämplig utbildning vilken varierar.

Mottagning Integration

Målgrupp

Flyktingar, skyddsbehövande och personer med tillstånd på grund av synnerliga eller särskilt ömmande omständigheter samt deras anhöriga. Anvisning till kommunen sker enligt bostättningslagen.

Syfte

Att bosätta samt ge särskilda stödinsatser till de personer som flyttat till kommunen under de första åren i Sverige.

Innehåll och genomförandet

Hur bosättningen ska gå till beskrivs i bosättningslagen och bosättningsförordningen. AMI ansvarar för genomförandet av uppdraget.

Utbildning

Ingen utbildning krävs för individen. Personalen/utföraren har för uppdraget lämplig utbildning vilken varierar.